శ్రీ

రేణుకాతంత్రమ్.

ఇత్యాది

శ్రీ సచ్చిదానంద శంకరభారతీ
జగద్గురు స్వాములవారిచే
ప్రకటింపఁబడినది.

(మొదటికూర్పు 100 ప్రతులు)

శ్రీమనోరమా ముద్రాక్షరశాల
రాజమహేంద్రవరము.

1917

శ్రీపరశివాభ్యాం నమః

శ్రీ

శ్రీరాజరాజేశ్వరీపీఠ

జగద్గురుపరంపరా

మఠామ్నాయం

మఠామ్నాయచంద్రికా

మాధవీయం

రేణుకాతంత్రాంతర్గత

ఏకత్రింశోధ్యాయః

ద్వాత్రింశోధ్యాయః

త్రయస్త్రింశోధ్యాయః

శంకరవిజయవిలాసం-అ॥ ౨౮

ఏతైర్గ్రంథై ర్భారతీసంప్రదా

యభారతీపీఠమహిమా

నువర్ణనం సమ్య జ్ఞాతవ్యం.

శ్రీమదభినవవిరూపాక్ష జగద్గురుసంస్థానాధీశ్వర సచ్చిదా నందశంకరభారతీజగద్గురుస్వాములవారిచే భారతీమఠ సంరక్షణకొరకున్ను భారత్యాదియతులసంరక్షణకొరకు న్ను పైగ్రంథములు ముద్రింపించి ప్రకటింపబడెను. దశ విధసన్న్యాససంప్రదాయస్థులకు ఆహ్నికాదులు వేరువేరు గా నున్నవి. అవిన్ని మరికొన్ని సన్న్యాసధర్మములున్ను ప్రచురించబడును. 1—10—17.

ద్రవ్య
యుగస
తత్వం
ద్రా

రేణుకాతంత్రం.

జగద్గురుపరంపరా.

సదాశివసమారంభాం శంకరాచార్యమధ్యమాం।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం ॥౧॥
భక్తానాం బ్రహ్మతత్వం ప్రకటయితు మిమం లోక మేవావతీర్ణం। సర్వజ్ఞం సర్వవిద్యాస్వపరపరశివం తప్త జాంబూనదాభం। దండం మృత్కుండికాం పాశ్చిక్సవిధ భువి కరే జ్ఞానముద్రాం దధానం। గాత్రే రుద్రాక్ష హారా భసిత మపి గురుం శంకరాచార్యమీళే ॥౨॥
వేదే బ్రహ్మసమ స్తదంగనిచయే గర్గోపమ స్తత్కథా తాత్పర్యార్థవివేచనే గురుసమ స్తత్కర్మ సంకీర్తనే ఆసీ జ్జైమిని రేవ సూత్రనిచయే స్వార్థోపసంవర్ణనే వ్యాసేనైవ సమస్స శంకరగురు ర్జేజీయతాం మానసే ॥౩॥ అద్వైతార్ణవపూర్ణచంద్ర మభిదాపద్మాటవీభాస్కరం। విద్వత్కోటిసమర్చితాంఘ్రియుగళం ప్రద్వేషికక్షానలం। ంహ్మాద్యాభేద్యసమ స్తవేదపఠనం ప్రోద్యద్వివేకాలయం। స్విద్యద్యాగమృతం పరాత్పర

గురుం శ్రీశంకరం తం భజె ॥౪॥ సచ్చిదానందరూ
శంకరాయ మహాత్మనే। కైవల్యకలనాకల్పతర
నమః ॥౫॥ వక్తార మాసాద్య యమేవ న
స్వతీ స్వార్థసమన్వి తాసీత్ । నిర స్తదు స్తర్కకల
నమామి తం శంకర మర్చితాంఘ్రిం ॥౬॥ శ్రుతిస్మ
పురాణానా మాలయం కరుణాలయం । నమామి భగవ
త్పాదశంకరం లోకశంకరం ॥౭॥ వేద వేదాంగతత్వజ్ఞం
భారతీగురు శేఖరం । సకలాగమతత్వజ్ఞం నృసింహాభారతీ
గురుం ॥౮॥ భ జేహం మనసా వాచా ఆచార్యం మమ
దేశికం । బాలాదిపాదుకాయాశ్చ పాదుకాయాశ్చ సూ
త్రకే ॥౯॥ అపరాధసహస్రాణి క్రియం తేహర్నిశం
మయా । దాసోహ మితి మాం మత్వా క్షమస్వ గురు
పుంగవ ॥౧౦॥ ఉమాసహాయ మిత్యాదిశ్రుత్యా సాకార
కల్పనా । అవికార మజం శుద్ధ నిర్గుణం య న్నిరంజ
నం ॥౧౧॥ మూలప్రకృత్యా మేవాసౌ ప్రతిబింబ స్స
దాశివః । శుద్ధమాయాబింబి తోసౌ చాంతర్యామీ తి
చేశ్వరః ॥౧౨॥ మహాదేవో మహావిష్ణుః పంచమ
శ్చతురాననః । వశిష్ట శ్శక్తియోగీంద్రః పరాశరమహా
మునిః ॥౧౩॥ వ్యాస శ్శుకో గౌడపాదో గోవిందో భగ
వా న్గురుః । గురు శ్రీశంకరాచార్య షణ్మతస్థాపన

పరిభుః ॥౧౪॥ శ్రీమత్కైలాసవాసీ మధుమధనముఖ్య
ద్బ్రహ్మణా బ్రహ్మవిద్భిః । సద్భిస్సంప్రార్థితస్సన్ కలి
యుగసుముఖశ్శంకరః ప్రాదురాసీత్ । అద్వైతం నామ
తత్వం దిశిదిశి విజయీ భావి సంస్థాప్య శుద్ధం । శ్రీమ
ద్రాజాధిరాజో భువి సకలపరివ్రాజకాచార్యధుర్యః॥౧౫॥
నిధ్యష్టవసువహ్న్యబ్దే సమతీతే కలౌయుగే।శంకరాచార్య
రూపేణ చావతీర్ణస్సదాశివః ॥౧౬॥ నేత్రాబ్ధిశైలసం
ఖ్యాక శకే శార్వరివత్సరే । మాఘే కృష్ణచతుర్దశ్యాం
శంకర శ్శివ మన్వగాత్ ॥౧౭॥ వేదాష్టశైలసంఖ్యాక
చిత్రభానువత్సరే । కార్తికే శుక్ల పౌర్ణమ్యాం సిద్ధి
మాయా త్సురేశ్వరః ॥౧౮॥ నేత్రాగ్నివసుసంఖ్యాక
ప్రజోత్పత్తిసువత్సరే । మాఘే తు శుక్లద్వాదశ్యాం
శివం బోధఘనో యయౌ॥౧౯॥ భూమ్యష్టవసుసంఖ్యాక
శకే శిద్ధాద్రివత్సరే । ఆశ్వీజే శుక్ల సప్తమ్యాం శివం
జ్ఞానఘనో యయౌ ॥౨౦॥ బాణాక్షి నిధిసంఖ్యాకశోభ
కృద్వత్సరే శుభే । మాఘే తు శుక్లపౌర్ణమ్యాం జ్ఞానో
త్తమశివో యయౌ ॥౨౧॥ వసుశైలాంకసంఖ్యాక
శుభే దుర్ముఖవత్సరే । కార్తికే తు త్రయోదశ్యాం
నృసింహాహ్వ శివ ఘమన్వగాత్ ॥౨౨॥ బాహ్వాక్షిసూన్య
చంద్రాఖ్యే శకే విక్రమవత్సరే । ఆశ్విజే శుక్లపౌ

మ్యాం ఈశ్వరో ఈశ్వరం యయౌ ॥౨౩॥ గుణర్తుసూన్యచంద్రాఖ్యే శకే దుర్ముఖవత్సరే । మాసి భాద్రపదే శుక్ల చతుర్దశ్యాం శివం యయౌ ॥౨౪॥ యోగీ నృసింహ్నా + మాసౌ సర్వలోకసుపూజితః । బాణసూన్యేందుచంద్రాఖ్యే శోభకృద్వత్సరే శుభే ॥౨౫॥ పుష్యే తు శుక్ల పంచమ్యాం విద్యాతీర్థో శివం యయౌ । వసుబాణైకచంద్రాఖ్యే శకే దుర్ముఖవత్సరే ॥౨౬॥ చైత్రే తు శుక్లపౌర్ణమ్యాం భారతీకృష్ణతీర్థకః । తపోనిధి స్త్వపస్తేపే యతి రీశ్వర మన్వగాత్ ॥౨౭॥ ఋషిరామాగ్నివేదాబ్దే సంప్రాప్తే చ కలౌ యుగే । శ్రీవిద్యారణ్యరూపేణ చావతీర్ణో మహేశ్వరః ॥౨౮॥ వేదాష్ట నేత్రచంద్రాఖ్యే శుభకృద్వత్సరే శుభే । వైశాఖే శుక్లపక్షే తు తృతీయ్యాయాం శివం యయౌ ॥౨౯॥ భాష్యకారక నామాసౌ విద్యారణ్యోయతీశ్వరః । అస్య శిష్యో జ్యేష్ఠ ఏవ శృంగగిర్యాం వశేద్యతిః ॥౩౦॥ చంద్రశేఖర నామాఖ్యో గుర్వాజ్ఞాప్రభవేన వై । ద్వితీయశిష్యో పంపాయాం గురుణా స్థాపితప్రభుః ॥౩౧॥ సూన్యసూన్యాగ్నిచంద్రాఖ్యే కాళయుక్తినువత్సరే । జ్యేష్ఠే తు శుక్లపౌర్ణమ్యాం నృసింహాఖ్యో శివ మన్వగాత్ ॥౩౨॥ వేదేందు గుణభూయుక్తే శకేంగిరస వత్సరే । మాఘ శుక్లే మాఘ షష్ట్యాం

సురేంద్రో ముక్తి మావిశత్ ॥౩౩॥ నేత్రాగ్నిగుణభూ యుక్తే శకే విక్రుతివత్సరే। మాధవే కృష్ణపక్షే తు దశ మ్యాం శంకరో భవత్ ॥౩౪॥ నేత్రాబ్ధిగుణభూయుక్తే శకే శార్వరివత్సరే। మాఘే తు శుక్లపంచమ్యాం ముక్తో నృసింహభారతిః ॥౩౫॥ ఇషుబాణత్రిభూయుక్తే ప్రమాదీచ్యబ్దకే శుభే। ఆషాఢే శుక్లపక్షే తు ద్వాద శ్యాం తు సమాధినా ॥౩౬॥ సచ్చిదానందనామాసౌ సచ్చిదానంద మావిశత్। నూన్యాశ్వగుణభూయుక్తే శకే విభవవత్సరే ॥౩౭॥ నభోమాసే పౌర్ణమాస్యాం శంకర శ్శంకరం యయౌ। ఖేనిధి గుణభూయుక్తే సర్వ ధారిసువత్సరే ॥౩౮॥ శ్రావణ్యాం కృష్ణపంచమ్యాం విద్యారణ్యోన్వగాధ్వరం। వస్వంశగుణభూయుక్తే హేవి ళంబ్యబ్దకే శకే ॥౩౯॥ త్రయోదశ్యాం చైత్రశుద్ధే ముక్తో నృశింహభారతిః। భూనేత్రాబ్ధీందుసంయుక్తే శకే సిద్ధార్థివత్సరే ॥౪౦॥ ఫాల్గుణే శుక్లపంచమ్యాం ముక్త స్సచ్చిత్సమాధినః। సచ్చిదానందనామాసౌ సర్వలోకనమస్కృతః ॥౪౧॥ ఋతువహ్న్యబ్ధిభూయుక్తే శకే సద్భావవత్సరే। మాఘమాసే కృష్ణపక్షే త్రయో దశ్యాం శుభె దినె ॥౪౨॥ విద్యారణ్యయతీం ద్రోసౌ శంకరం సముపావిశత్। ఋతుబాణాబ్ధిభూయుక్తె వత్సరె

యసంజ్ఞకే ॥౪౩॥ భాద్రే శుక్లతృతీయాయాం శంకర శ్శంకరం యయౌ । అబ్ధ్యద్రివేదచంద్రాఖ్యే శుభకృద్వత్సరే శుభె ॥౪౪॥ ఆషాఢే శుక్లద్వాదశ్యాం సచ్చిదానందసిద్ధిభాక్ । అబ్ధ్యద్రి వేదభూయుక్తే పరీధావిసువత్సరే ॥౪౫॥ జ్యేష్టమాసే కృష్ణపక్షే నవమ్యాం పుణ్యయుగ్దినే । శంకరం సముపాగచ్ఛ చ్ఛ్రీసదానందభారతిః ॥౪౬॥ గజనాగాబ్ధి భూయుక్తే వత్సరె క్షయసంజ్ఞకే । మాధవే మాసి సప్తమ్యాం ముక్త శ్శంకరభారతిః ॥౪౭॥ గుణనిధ్యబ్ధి భూయుక్తే ప్రజోత్పత్తికవత్సరే । జ్యేష్టే కృష్ణదశమ్యాం వై శివం జజ్ఞే సమాధినా ॥౪౮॥ నృశింహ్మభారతీనామ ప్రఖ్యాతో మఠకారకః । శర జ్యేష్ఠేందునా యుక్తే స్వభానువత్సరే శుభె ॥౪౯॥ సహా శుక్లప్రతిపది విద్యారణ్య సుభారతిః । గుణభూసుర చంద్రాఖ్యే శకే తు ఖరవత్సరే ॥౫౦॥ మాసీ భాద్రపదే శుక్లపౌర్ణమ్యాం శివ మన్వగాత్ । విద్యాపూర్వనృశింహ్మాఖ్యో భారతి స్స్వసమాధినా ॥౫౧॥ గుణనేత్రేషు భూయుక్తే ప్లవసంవత్సరే శుభె । కార్తికే కృష్ణపంచమ్యాం సదానందాఖ్యభారతిః ॥౫౨॥ ఈశ్వరోభూత్సదా ధ్యాయన్ ముక్తిం సముపజజ్ఞిరే । నాగేషుశర భూయుక్తే ధాతసంవత్సరే శుభె ॥౫౩॥ ఆషాఢే కృష్ణ

పతుస్య దశమ్యాం శంకరో యయౌ। బింద్వంక శరభూ
యుక్తే శకే కీలకవత్సరే ॥౫౪॥ శ్రావణే కృష్ణషష్ట్యాం
తు ముక్తి మాప యతీశ్వరః । విద్యాభినవపూర్వాఖ్య
శ్శంకర స్స తు భారతీః ॥౫౫॥ బిందు నేత్ర ర్తుభూయుక్తే
బహుధాన్యాబ్దకే శుభే । ఆషాఢే కృష్ణపక్షే చ ఏకాద
శ్యాం శివం యయౌ ॥౫౬॥ ఉద్దండపూర్వో నృశింహ్మా
భారతి స్సమాధినా । అబ్ధినేత్ర ర్తుభూయుక్తే చిత్ర
భానుసువత్సరే ॥౫౭॥ మాసి భాద్రపదే శుక్లసప్తమ్యాం
శివ మన్వగాత్ । విద్యాశంకరనామాఖ్యభారతీ గురుస
త్తమః ॥౫౮॥ వేదర్తురిపుచంద్రాఖ్యే శకే దుందుభివ
త్సరే । మాసి భాద్రపదే శుక్లపౌర్ణమ్యాం శివ మన్వ
గాత్ ॥౫౯॥ నృశింహ్మాభారతీ సాక్షా చ్ఛి వ్రూహా మితి
సంస్మరన్ । అస్య శిష్యో జ్యేష్ఠ ఏవ పుష్పగిర్యాం మఠా
ధిపః ॥౬౦॥ శాస్త్రాభ్రవసువేదాబ్దే సమతీతే కలౌ
యుగే । విద్యాశంకరయోగీంద్ర శ్శావతీర్ణో మహే
శ్వరః ॥౬౧॥ ఇషుచక్రర్తుభూయుక్తే శకే రక్తాక్షివ
త్సరే । శ్రావణ్యాం కృష్ణపక్షే తు చతుర్థ్యాం శివ
మన్వగాత్ ॥౬౨॥ విద్యారణ్యయతీంద్రోసౌ ధ్యాత్వా
దివ్యసమాధినా। గుణాద్రిఋతుచంద్రాఖ్యే ప్రజోత్పత్తి
సువత్సరే ॥౬౩॥ మాసి భాద్రపదే శుక్లపంచమ్యాం

శివ మన్వగాత్ । ఉద్దండశంకరాఖ్యశ్చ భారతీగురు
సత్తమః ॥౧౪॥ వస్వగ్నిఋతుచంద్రాఖ్యే శకే ధాతసు
వత్సరే । ఆశ్వీజకృష్ణచాష్టమ్యాం నారసింహాహ్వో శివం
యయా ॥౧౫॥ అద్రినాగర్తుభూయుక్తే శకే పార్థివ
వత్సరే । మాసి భాద్రపదే కృష్ణదశమ్యాం శివ మన్వ
గాత్ ॥౧౬॥ పూర్వాభినవసంజ్ఞో వై శంకర స్సను
భారతీః । తస్య జ్యేష్ఠశిష్యవర్యః శ్రీమదుద్దండభార
తీః ॥౧౭॥ గుర్వనుజ్ఞానుసారేణ ప్రాగ్దేశే పీఠ మాక్ష్మి
బత్ । ఆంధ్రదేశే తు విఖ్యాతః వేదవేదాంగపా
రగః ॥౧౮॥ సకలాగమతత్వజ్ఞో నిగ్రహానుగ్రహ
క్షమః । పీఠం నిర్మాయ యత్నేన గ్రామె కాకరప
ర్తికె ॥౧౯॥ వసుబాణాష్టవేదాబ్దె సమతీతే కలౌ
యుగే । ఆవిర్భాతో మహాదేవో శ్రీమదుద్దండభార
తీః ॥౨౦॥ అష్టాంకఋతుచంద్రాఖ్యశకే దుర్ముఖివత్సరే,
మాఘే శితపక్షే తు భూతతిథ్యాం శివం యయా ॥౨౧॥
వేదాక్షిఋషిచంద్రాఖ్యే శకే దుందుభివత్సరే మాసి
శ్రావణికే శుక్లే ఏకాదశ్యాం శివం యయా ॥౨౨॥
పూర్వం చాభినవోద్దండబోధానంద స్తతః పరం। శంక
రాఖ్యో మహాదేవః శివం ప్రాప జగద్గురుః ॥౨౩॥ ఋతు
వేదాద్రిచంద్రాఖ్యశకే తారణవత్సరే । జ్యేష్ఠమా

అసితే పక్షే ద్వాదశ్యాం పీఠ ముత్సృజత్ ॥౨౪॥ పూర్వం
చాభినవోద్దండనృసింహాఖ్యో జగద్గురుః । అథ శ్రీశా
స్త్రాదిచంద్రాఖ్యే శకే తు శుభకృత్సమే ॥౨౫॥ వైశా
ఖశుక్ల పౌర్ణమాస్యాం సదాశివ మవాప సః । శ్రీమన్నారా
యణానందశంకరో లోకశంకరః ॥౨౬॥ సూన్యాష్టఋషి
చంద్రాఖ్యశకే పింగళవత్సరే । కార్తికే శుక్లపక్షే తు
ద్వాదశ్యాం శివ మన్వగాత్ ॥౨౭॥ ఆదౌ శ్రీసచ్చిదా
నందనృసింహాఖ్యస్తతఃపరం । బాణాష్టఋషిచంద్రాఖ్య
శకే రౌద్రిసువత్సరే ॥౨౮॥ మాసి చాశ్వయుజే కృష్ణ
దశమ్యాం శివ మన్వగాత్ । సదానంద శ్శంకరాఖ్యో
భారతీసంప్రదాయవాన్ ॥౨౯॥ చంద్రాక్షివసుచంద్రా
ఖ్యశకే దుందుభివత్సరే । మాఘాసితచతుర్దశ్యా ము
త్తరాదిశ మాయయౌ ॥౩౦॥ పూర్వం చిదానందపదం
నృసింహభారతీపరం । వేదవేదాంగతత్వజ్ఞో భారతీసంప్ర
దాయకః ॥౩౧॥ నానాశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞో బోధరూపో
జగద్గురుః । సూన్యాంబర స్సూన్యబాణే సమతీతే కలౌ
యుగే ॥౩౨॥ రాజరాజేశ్వరోపాస్యః రాజరాజేశ్వరీ
సహ । అష్టాస్యగండభేరుండజ్వాలానృసింహోపాసకః॥౩౩
సచ్చిదానందపూర్వాఖ్య శ్శ్రీమచ్ఛంకరభారతీః । రాజ
రాజేశ్వరీపీఠనిర్మాణవిధవో భవత్ ॥౩౪॥ నిత్య మేవం

పఠేద్య స్తు సాధూ ద్గురుపరంపరాం । సర్వా న్కామా
నవా ప్యేహ చాంతే మోక్ష మవాప్నుయాత్ ॥౨౫॥
జపపూజాదికాలేషు మధ్యే చాద్యంతయో స్తథా ।
పఠనా న్మంత్రసిద్ధి శ్చ వరదో భవతి ధృవం ॥౨౬॥

శంకరాచార్యచరిత్రాసంగ్రహం.

సదాశివసమారంభాం శంకరాచార్యమధ్యమాం ।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం॥ నిధ్య
ష్టవసువహ్న్యబ్దె సమతీతే కలౌ యుగే । శంకరాచార్య
రూపేణ చావిర్భూతో సదాశివః॥ శృతిస్మృతిపురాణానా
మాలయం కరుణాలయం । నమామి భగవత్పాదశంక
రం లోకశంకరం॥ అష్టమాబ్దె చతుర్వేదిద్వాదశే సర్వ
శాస్త్రవిత్ । షోడశే కృతవాన్భాష్యం ద్వాత్రింశే ముని
రభ్యగా దిత్యాది॥

ఇట్లు సదాశివుండు ౩౦౮౯ సంవత్సరములు
కలిలో కాగావిభవసంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ దశమియందు
రవి కుజ గురు శనులు స్వోచ్చయం దుండ శుభవీ
క్షిత శుభలగ్నమందు మాయాశబలితబ్రహ్మ యగు

సదాశివుండు విగతసదాచార సకలదురాచారయుత బ్రాహ్మణోపేత మర్త్యలోకము గాంచి యందు నాది బ్రహ్మాదులచే బ్రాహ్మణాదుల సకలవేదోక్త కర్మాచరితులం గావించి పిమ్మట సాధనచతుష్టయోపేతుల శ్రు॥ ఆత్మావారేద్రష్టవ్యః శ్రోతవ్యో మంతవ్యో నిదిధ్యాసితవ్యేత్యాదిప్రమాణంబుల ననుసరించి సదాచారప్రవర్తకు లగుబ్రాహ్మణాదుల స్వస్వరూపజ్ఞులుగాఁ జేయ దలంచి భూలోకమం దవతరించి యుపనిషద్గీతాసూత్రభాష్యాదుల రచించి వాటిని ప్రవర్తింపఁజేయుటకై ఋగ్వేదమునకు ప్రాగ్దేశ మండలి శ్రీజగన్నాథక్షేత్రమున నొకమఠంబు నేర్పరచి యందు తమశిష్యులలో పద్మపాదుల నధిష్ఠాతగా నేర్పరచిరి.

యజుర్వేదమునకు దక్షిణదేశస్థ శ్రీశృంగగిరియందు నొకమఠంబు నేర్పరచి యందు తమశిష్యులలో సురేశ్వరాచార్యుల నధిపతులుగా నిర్ణయించి సకలదేశసదాచారపరిపాలనమఠామ్నాయరీతి చేయునటుల యాజ్ఞనొసంగిరి సామవేదమునకు బశ్చిమదేశస్థద్వారకయం దు నొకమఠంబు గావించి యందు తమశిష్యులలో హస్తామలకాచార్యుల నాధునిగా నొనర్చిరి.

అధర్వణవేదమునకు యుత్తరదేశమండలి బదరికా

శ్రమమందు నొకమఠమును స్థాపించి యందు తమ శిష్యులలో తోటకాచార్యుల నధిపతులుగాఁ గావించిరి.

తదుపరి శిష్యప్రార్థనచే వ్యర్ణాత స్థాపనంబు జేసితాము యేర్పరచినమఠములందు విధుల తెలియుటకై మఠామ్నాయ మను నొక గ్రంథరచనజేసి మఠముల యందు భాష్యాదులతో గూడ శిష్యబృందమున కభ్యసింపజేసిరి. 32వ సంవత్సరమందు తాము వచ్చిన కార్యసిద్ధియయిన దని తెలిసికొని యవధూతాశ్రమ సిద్ధులగు దత్తాత్రేయుల దలంచినమాత్రముచె శ్రీశంకర సన్నిధానమునకువచ్చి దండాదుల విడపించినచో ముని వేషధారులై నేటిసరికిన్ని అజ్ఞాతవేషధారులై సర్వత్ర సంచరించుచుండిరి ॥ యామఠామ్నాయ మెటులన

మఠామ్నాయము.

చతుర్దిక్షు ప్రసిద్ధాసు ప్రసిద్ధ్యర్థం స్వనామతః।
చతురో థ మఠా న్కృత్వా శిష్యా స్సంస్థాపయె
ద్విభుః ॥౧॥ చకార సంజ్ఞా మాచార్య శ్చతుర్ణాం
నామభేదతః । క్షేత్రం చ దేవతా ... తీర్థం

పృథక్ పృథక్ ॥౨॥ సంప్రదాయం తథామ్నాయ
వేదాంచ బ్రహ్మచారిణాం। ఏవం ప్రకల్పయామాస లోకోప
కరణాయ వై ॥3॥ దిగ్భాగె పశ్చిమెక్షేత్రం ద్వారకా
శారదామఠః । కీటవాళ స్సంప్రదాయ స్తీర్థాశ్రమ
పదె ఉభె ॥౪॥ దేవ స్సిద్దెశ్వర శ్శక్తి భద్రకాళీ చ
విశ్రుతా । స్వరూపబ్రహ్మచార్యాఖ్య ఆచార్యః పద్మ
పాదకః ॥౫॥ విఖ్యాతం గోమతీతీర్థం సామవేద శ్చ
తద్గతం । జీవాత్మపరమాత్మైక్యబోధో యత్ర భవి
ష్యతి ॥౬॥ విఖ్యాతం తన్మహావాక్యం వాక్యం తత్వ
మసీతి చ ॥౭॥ ద్వితీయం పూర్వదిగ్భాగె గోవర్ధన।
సమఠస్స్మృతః ॥౮॥ భోగవాళ స్సంప్రదాయ స్తత్రా
రణ్యవనె పదె । తస్మిన్ దేవో జగన్నాథః పురుషోత్తమ
సంజ్ఞకః ॥౯॥ ఆచార్యః కథిత స్తత్రనామ్నా లోకేషు
విశ్రుతః । ప్రకాశబ్రహ్మచా రీతి హస్తామలకసంజ్ఞి
కః ॥౯॥ ఖ్యాతం మహోదధి స్తీర్థ్యం ఋగ్వేద స్సము
దాహృతః। మహావాక్యంచ తత్రోక్తం ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ
చోచ్యతె ॥౧౦॥ ఉత్తరస్యాం శ్రీమఠం స్యా త్క్షేత్రం
బదరికాశ్రమం దెవో నారాయణో నాను శక్తిః పూర్ణ
గిరీతిచ ॥౧౧॥ సంప్రదాయో నందవాళ స్తీర్థంం చాల
కనందినీ । ఆనందబ్రహ్మచారీతి గిరిపర్వతసాగరాః ॥౧౨॥

నామాని తోటకాచార్యో వే దోథర్వణసంజ్ఞకః। మహావాక్యం చ తత్రాయ మాత్మా బ్రహ్మేతి కీర్త్యతే ॥౧౩॥ తురీయో దక్షిణస్యాం + చ శృంగేర్యాం శారదామఠః। మలహానికరం లింగం విభాండక సుపూజితం ॥౧౪ యత్రాస్తి ఋష్యశృంగస్య మహర్షే రాశ్రమో మహాన్ । వరాహో దేవతా తత్ర రామ క్షేత్ర ముదాహృతం ॥౧౫॥ తీర్థంచ తుంగభద్రాఖ్యం శక్తిః శ్రీశారదేతి చ । ఆచార్య స్తత్ర చైతన్యబ్రహ్మచారీతి విశ్రుతః ॥౧౬॥ వార్తికాదిబ్రహ్మవిద్యాకర్తా యో మునిపూజితః । సురేశ్వరాచార్య ఇతి సాక్షా ద్బ్రహ్మవతారకః ॥౧౭॥ సరస్వతీపురీ చేతి భారత్యానందతీర్థకా। గిర్యాశ్రమముఖానిస్యు స్సర్వనామాని సర్వదా॥౧౮॥ సంప్రదాయో భూరివాళో యజుర్వేద ఉదాహృతః । అహం బ్రహ్మాస్మీతి తత్ర మహావాక్య ముదీరితం ॥౧౯॥ చతుర్ణాం దేవతాశక్తిక్షేత్రనామా న్యనుక్రమాత్ । మహావాక్యాని వెదాం శ్చ సర్వ ముక్తం వ్యవస్థయా ॥౨౦॥ ఇది శ్రీపరమహంసపరివ్రాజకభూపతేః । ఆమ్నాయస్తోత్రపఠన మిహాముత్ర చ సద్గతిం ।౨౧॥ ప్రాప్యాంతె మోక్ష మాప్నోతి దేహాంతె నాత్ర సంశయః । సర్వపీఠనుసంస్థానాం చతుర్ణాం వాక్య

సంచయం ॥౨౨॥ గిర్యాశ్రమముఖాదీని సర్వనామా
ని శక్తయః సంప్రదాయాశ్చ సర్వే తే యోగపట్టాది
సంజ్ఞకాః ॥౨౩॥ అధికారో భవేత్తత్ర జగద్గురువినిర్మి
తం । పారంపర్యక్రమేణైవ భారతీసంప్రదాయినాం
॥౨౪॥

మఠామ్నాయచంద్రికే

తత శ్శ్రీశంకరాచార్యో వాద్దై వాఽదిగణా న్స
హాన్ । విజిత్య శారదాపీఠ మధిరుహ్య వ్యరోచత
॥౧-౧॥ కచభారవహానం పులోమజాయాః కతిచి దహ
న్యపగర్భకం యథా స్యాత్ ॥౧॥ గురుశిరసి తథా సుధా
శనాః స్వస్తరుకుసుమా న్యథ హర్ష తోభ్యవర్షయన్
॥౧-౩॥ అథ సన్న్యాసదశనామాని ॥ మఠామ్నాయే॥
తీర్థాశ్రమ వనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః । సరస్వతీభార
తీచపురీనామాని వైదశ॥౧-౪॥ చతుర్దిక్షు ప్రసిద్ధాసుప్ర
సిద్ధ్యర్థం సునామతః । చతురోథ మఠాన్కృత్వా శిష్యా
న్సంస్థాపయ ద్విభుః ॥౧-౫॥ చకార సంజ్ఞా మాచార్య
శ్చతుర్ణాం నామభేదతః । క్షేత్రంచ దేవతాం చైవ

శక్తిం తీర్థం పృథక్పృథక్ ॥౭౬॥ సంప్రదాయ మ
థామ్నాయభేదం చ బ్రహ్మచారిణాం । క్రమాత్సం
స్థాపయ చ్ఛిష్యాం శ్చతుర్ష్వపి మఠేషు చ ॥౭౭॥ ఏ
వం ప్రకల్పయామాస లోకోపకరణాయ వై । చతు
ర్ణాం దేవతాశక్తి క్షేత్రనామాన్యనుక్రమాత్ ॥౭౮॥
మహావాక్యాని వేదాంశాః సర్వముక్తం వ్యవస్థయా ।
ఉక్తా శ్రీశంకరాచార్యశిష్యా స్తేనైవ తేజసా ॥౭౯॥
విఖ్యాతా స్త్రిషు లోకేషు ఆచార్యా ఋషిపూజితాః ।
గురుభక్తిసమాయుక్తా గురువందనతత్పరాః ॥౮౦॥ పద్మ
పాదః సురేశ శ్చ హస్తామలకతోటకా । శంకరాచార్య
వర్యస్య శిష్యా భాష్యకృతా స్మృతాః ॥౮౧॥ పశ్చిమే
ద్వారకాఖ్యే తు మఠే వై పద్మపాదకః । పూర్వే గో
వర్ధనమఠే హస్తామలకసంజ్ఞికః ॥౮౨॥ ఉత్తరస్యాం
శ్రీమఠే తు నామ్నా తోటక ఏవ చ ॥దక్షిణస్యాం
చ శృంగేర్యాం సురేశ్వర ఇతి స్మృతః ॥౮౩॥ ఆమ్నా
య చంద్రికాయాం విశేషః । ప్రథమః పశ్చిమామ్నా
యో ద్వారకామఠ ఉచ్యతే । కీటవార స్సంప్రదాయ
స్తత్ర తీర్థాశ్రమా శుభౌ ॥౮౪॥ ద్వారకాఖ్యం హి
క్షేత్రం స్యా ద్దేవ స్సిద్ధేశ్వర స్స్మృతః । శక్తి ప్రతి
భద్రకాళీ హ్యాచార్యో పద్మపాదకః ॥౮౫॥ విఖ్యాతం

గోమతీతీర్థం సామవేదశ్చ తద్గతం । జీవాత్మపరమా
త్మైక్యబోధో యత్ర భవిష్యతి ॥౯౬॥ విఖ్యాతం
తన్మహావాక్యం వాక్యం తత్వమసీతిచ । సామవేద
ప్రపాఠీచ తత్రధర్మం సమాచరేత్ ॥౯౭॥ పూర్వ
మ్నాయో ద్వితీయస్తు గోవర్ధనమఠస్మృతః । భోగ
వాగః సంప్రదాయో వనారణ్యే పదే స్మృతే ॥౯౮॥
తస్మిన్దేవో జగన్నాధః పురుషోత్తమసంజ్ఞకః। క్షేత్రంచ
విమలాదేవీ హస్తామలకదేశికః ॥౯౯॥ ఖ్యాతం మహో
దధిస్తీర్థం బ్రహ్మచారీ ప్రకాశకః । మహావాక్యంచ
తత్రోక్తం ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ చోచ్యతే ॥౧౦౦॥
ఋగావ్నాయస్తస్య వెదస్తత్ర ధర్మం సమాచరేత్।
తృతీయస్తూత్తరామ్నాయో జ్యోతిర్నామమఠో
భవత్ ॥౧౦౧॥ శ్రీమఠశ్చేతివా తస్య నామాంతర
ముదీరితం । ఆనందవారో విజ్ఞేయః సంప్రదాయో
స్య సిద్ధిదః ॥౧౦౨॥ పదాని తస్య గితాని గిరిపర్వతసా
గరాః । బదర్యాశ్రమకం క్షేత్రం దేవో నారాయణ
స్మృతః ॥౧౦౩॥ పూర్ణాగిరీ చ దేవీ స్యా దాచార్య
స్త్రోటక స్మృతః । తీర్థం చాలకనందాఖ్యం హ్యానందో
బ్రహ్మచార్యభూత్ ॥౧౦౪॥ అయ మాత్మా బ్రహ్మ
చేతి మహావాక్య ముదాహృతం । అథర్వవేదవక్తా చ

తత్ర ధర్మం సమాచరేత్ ॥౧౦౫॥ చతుర్థో దక్షిణా
మ్నాయః శృంగేర్యాం వర్తతే మఠః । మలహానికరం
లింగం విభాండకసుపూజితం ॥౧౦౬॥ యత్రాస్తి ఋష్య
శృంగస్య మహర్షే రాశ్రమో మహాన్ । వారాహో
దేవతా తత్ర రామక్షేత్ర ముదాహృతం ॥౧౦౭॥ తీర్థం
చ తుంగభద్రాఖ్యం శక్తిః కామాక్షికా స్మృతా ।
చైతన్యబ్రహ్మచారీతి ఆచార్యో లోకవిశ్రుతః ॥౧౦౮॥
వార్తికాదిబ్రహ్మవిద్యాకర్తా యో మునిపూజితః ।
సురేశ్వరాచార్య ఇతి సాక్షాద్బ్రహ్మావతారకః ॥౧౦౯॥
సరస్వతీ పురీ చేతి భారత్యారణ్యతీర్థకాః । గిర్యాశ్రమ
ముఖాని స్యుః సర్వనామాని సర్వదా ॥౧౧౦॥ సంప్ర
దాయో భూరివారో యజుర్వేద ముదాహృతః । అహం
బ్రహ్మాస్మి తత్రైవ మహావాక్యం సమీరితం ॥౧౧౧॥
పృథ్వీధరాఖ్య ఆచార్య ఇతి వా పరిపఠ్యతే । యజుర్వే
దప్రపాఠశ్చ తత్ర ధర్మం సమాశ్రయేత్ ॥౧౧౨॥
ఆమ్నాయాః కథితా హ్యేతే యతీనాం చ పృథక్ పృథక్ ।
తే సర్వే చతురాచార్యా నియోగేన యథాక్ర
మం ॥౧౧౩॥ ప్రయోక్తవ్యాః స్వధర్మేషు శాసనీయా
స్తతోఽన్యథా । కుర్వంత ఏవ సతతం మటనం ధరణీ
తలే ॥౧౧౪॥ విరుద్ధాచారసంప్రాప్తా వాచార్యాణాం

మమాజ్ఞయా । లోకాన్ సంశీలయంత్యేవ స్వధర్మ ప్రతిరోధతః॥౧౫॥ సింధుసౌవీరసౌరాష్ట్రమహారాష్ట్రాస్తథాంతరాః । దేశాః పశ్చిమదిక్స్థా యే ద్వారకామఠ భాగినః ॥౧౬॥ అంగవంగకళింగాశ్చ మాగధోత్కల. బర్బరాః । గోవర్ధనమఠాధీనా దేశాః ప్రాచీవ్యవస్థితాః॥౧౭॥ కురుకాశ్మీరకాంభోజపాంచాలా+ది విభాగతః । జ్యోతిర్మఠవశా దేశా హ్యుదీచీదిగవస్థితాః॥౧౮ ఆంధ్రద్రావిడకర్ణాటకేరళాదిప్రభేదతః । శృంగేర్యధీనా దేశాస్తే హ్యవాచీ దిగవస్థితాః ॥౧౯॥ కుర్యాద్దైషాసు । విజ్ఞేయా । చతుర్మఠవిధాయినీ । తామేతాం సముపాశ్రిత్య ఆచార్యాః స్థాపితాః క్రమాత్ ॥౨౦॥ స్వస్వరాజ్యప్రతిష్ఠిత్యై సంచారః సువిధీయతాం । మఠే తు నియతం వాస ఆచార్యస్య న యుజ్యతే ॥౨౧॥ వర్ణాశ్రమసదాచారా అస్మాభిర్యే ప్రసాధితాః । రక్షణీయాస్త ఏవైతే స్వేస్వే భాగే యథావిధి ॥౨౨॥ యతో వినష్టిర్మహతీ ధర్మస్యాత్ర ప్రజాయతే। మాంద్యం సంత్యజ్య మేవాత్ర దాక్ష్యమేవ సమాశ్రయేత్ ॥౨౩॥ పరస్పరవిభాగే తు ప్రవేశో న కదాచన । పరస్పరేణ కర్తవ్య ఆచార్యేణ వ్యవస్థితిః ॥౨౪॥ పరివ్రాడార్యమర్యాదాం మామకీనాం యథావిధి ।

చతుఃపీఠాధిగాం సత్తాం ప్రయుంజ్యాచ్చ పృథక్పృథక్ ॥౧౨౫॥ శ్రుతి జితేంద్రియో వేదవేదాంగాది విశారదః । యోగజ్ఞః సర్వతంత్రాణా మస్మదాస్థాన మాప్నుయాత్ ॥౧౨౬॥ ఉక్తలక్షణసంపన్నః స్యాచ్చే న్మత్పీఠభాగ్భవేత్ । అన్యథా రూఢపీఠోపి నిగ్రహార్హో మనీషిణాం ॥౧౨౭॥ నజాతు మఠ ముచ్ఛిద్యా దధికారి ణ్యుపస్థితే । విఘ్నానా మతిబాహుళ్యా దేష ధర్మ స్సనాతనః ॥౧౨౮॥ ఏక ఏవాభిషేచ్యః స్యా దంతే లక్షణసమ్మతః । తత్తత్పీఠే క్రమేణైవ న బహు ర్వ్యుజ్యతే క్వచిత్ ॥౧౨౯॥ అస్మత్పీఠే సమారూఢః పరివ్రాడుక్తలక్షణః । అహ మేవేతి విజ్ఞేయో యస్య దేవ ఇతి శ్రుతేః ॥౧౩౦॥ సుధన్వనః సమాత్సుక్యనిర్వ్యా త్త్యై ధర్మహేతవె । దేవరాజోపచారాశ్చ యథావ దనుపాలయేత్ ॥౧౩౧॥ కేవలం ధర్మ ముద్దిశ్య విభవో బాహ్యచేతసాం । విహిత శ్చోపకారాయ పద్మపత్రన యం వ్రజేత్ ॥౧౩౨॥ సుధన్వాహి మహారాజా స్తదన్యే చ నరేశ్వరాః । ధర్మపారంపరీమేతాం పాలయంతు నిరంతరం ॥౧౩౩॥ బ్రహ్మక్షత్రకులే భూత్వా భారతీపీఠవంచకః । పరాధీనశ్చ్యవతే చాంతే పైశాచీం యోని మాప్నుయాత్ ॥౧౩౪॥ శారదామఠ

ఆచార్య ఆశ్రమాఖ్యో బహూత్తమః । గోవర్ధనస్య విజ్ఞేయోఽరణ్యనామా విచక్షణః ॥౧౩౫॥ జ్యోతిర్మఠస్య నియతం పర్వతాఖ్యో నిగద్యతే । శృంగబేరమఠే నిత్యం భారతీబహుభావనః ॥౧౩౬॥ నిర్ణయోఽసౌ సువిజ్ఞేయశ్చతుఃపీఠాధికారిణాం । నాత్ర వ్యత్యయ ఆదేయః కదాచిదపి శీలినా ॥౧౩౭॥ మఠాశ్చత్వార ఆచార్యాశ్చత్వారశ్చ నియామకాః । సంప్రదాయాశ్చ చత్వార ఏషా ధర్మవ్యవస్థితిః ॥౧౩౮॥ చాతుర్వర్ణ్యం యథాయోగ్యం వాఙ్మనః కాయకర్మభిః । గురోః పీఠం సమర్చేత విభాగానుక్రమేణ వై ॥౧౩౯॥ ధరామాలంబ్య రాజానః ప్రజాభ్యః కరభాగినః । కృతాధికారా ఆచార్యా ధర్మతస్తద్వదేవహి ॥౧౪౦॥ ధర్మో మూలం మనుష్యాణాం స చాచార్యావలంబనః । తస్మాదాచార్యసుమణేః శాసనం సర్వతోఽధికం ॥౧౪౧॥ ఆచార్యాక్షిప్తదండాస్తు కృత్వా పాపాని మానవాః । నిర్మలాః స్వర్గమాయాంతి సంతః సుకృతినో యథా ॥౧౪౨॥ తౌ నాచార్యోపదేశో దండశ్చ పాలయతే। తస్మాదాజాచార్యావనీం ద్యా ఇత్యేవం మను రప్యాహ॥ గౌతమోఽపి విశేషతః॥ విశిష్టశిష్టాచారోఽపి మూలాదేవ ప్రసిధ్యతి ॥౧౪౩॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన శాసనం సర్వసంమతం । ఆచా

ర్యస్య విశేషేణ హర్యాదార్యభరభాగినః ॥౧౪౪॥ ధర్మ
పద్ధతి రేషా హి జగతః స్థితిహేతవే। సర్వవర్ణాశ్రమా
ణాం వా యథాశాస్త్రం విధీయతే ॥౧౪౫॥ కృతే విశ్వ
గురు ర్బ్రహ్మ త్రేతాయా మృషిసత్తమః। ద్వాపరే
వ్యాస ఏవ స్యా త్కలా వత్ర భవా మ్యహం ॥౧౪౬॥
మాధవీయే శంకరవిజయే పి। ఇతి మునిరతితుష్టో
ధుష్య సర్వజ్ఞపీఠం। నిజమతగురుతామై నోపున
మార్జనహేతోః॥ కతిచన వినివేశ్య ధర్మశృంగా
శ్రమాదౌ మునిరథ బదరీం స ప్రాప కైశ్చి త్సవిశి
ష్యైః ॥౧౪౭॥ ఇంద్రోపేంద్రప్రధానై స్త్రిదశపరివృఢై
స్తూయమానః ప్రసూనై ర్దివ్యై రభ్యర్చ్యమానః।
సరసిరుహభువా దత్తహస్తావలంబః॥ ఆరుహ్యోక్షాణ
మగ్ర్యం ప్రకటితసుజటాజూటచంద్రావతంసః॥ శృణ్వ
న్నాలోకశబ్దం సముదిత మృషిభి ర్ధామ నైజం
ప్రతస్థే ॥౧౪౮॥ పాండవేష్వహితారేశప్రమితే శుభ
వత్సరే। శ్రావణే శితపంచమ్యాం సింహే సిద్ధో గురా
వయం ॥౧౪౯॥ ఇతి మఠామ్నాయచంద్రికా సమాప్తా॥

విద్యారణ్యచారిత్రసంగ్రహం.

శ్లో॥ త్రయీభాష్య ప్రకర్తాచ మాధవాఖ్యో యతీశ్వరః । అహమాదికవం శేస్మిన్ రుద్రసంఖ్యాకరే చవై॥ జాయతే ధృవమిత్యేవమ బ్రవీచ్ఛంకరో యతే । తస్మాత్కురుష్వ తద్భాష్యం యతిశ్రేష్ఠ మదాజ్ఞయా॥ శంకరస్య కటాక్షా చ్చ మత్కటాక్షా త్సరస్వతేః । త్రయీగతరహస్యార్థః సర్వాం స్స్పష్టో భవిష్యతి॥ వేదార్థం యస్య కస్యాపి వా స్తవార్థం కలౌ యుగే । న భవిష్యతి సమ్యగ్వై తత్కురుష్వ మదాజ్ఞయా॥ పురా మండనమిశ్రాఖ్యం ద్విజం బ్రహ్మాంశసంభవం । శాస్త్రవాదైర్వినిర్జిత్య సన్యాసం స్థాప్య భూతలె॥ తత్పత్నీం సరసాం వాణీం భారత్యాంశసముద్భవాం । వనదుర్గా మహామంత్రబలా దాకృష్య భూతలె॥ శ్రీమచ్ఛృంగగిరిక్షేత్రే పురా వాణ్యా పవిత్రితే । తుంగభద్రానదీతీరే శంకరో యతిశేఖరః॥ ఆకల్పం స్థాపయామాస స్థిరా భవ ఇతీరయన్ । ప్రతాపభారతీపీఠం యోగపీఠం చ తద్భవేత్॥ ప్రతాపభారతీపీఠం నిర్మాయ యతిశేఖర । విద్యాపాక్ష ప్రదేశె స్మిన్ కురుష్వ చ మదాజ్ఞయా॥ శృంగేరిభట్ట

విప్రేంద్రం రేణుకాం స్థాపయస్వ చ। ప్రతాపభారతీపీఠం యోగపీఠం చ భాస్వరం॥ శృంగేరిభట్టవిప్రేంద్రో నిత్యాం రక్షతి వై ధృవ మిత్యాదిప్రమాణములచే శ్రీమచ్ఛంకరాచార్యప్రభృతిపరనరూడవపురుషు లగువిద్యారణ్యులవారు కల్యాది ౪ ౩౫ ౬ సంవత్సరములు కాగా ప్రజోత్పత్తిసంవత్సరములో శుభవీక్షిత శుభలగ్నమున తుంగభద్రానదీతీరమందు చిత్తులూరుగ్రామములో విష్ణుకు పునిభార్య యగులక్ష్మీదేవియందు సాక్షాన్నారాయణుండు మాధవనామముతో యవతరించి సమస్తవిద్యాపారంగతు లయి ౭౫ సంవత్సరములు వయసు వచ్చువరకు గృహస్థుగా యుండి నలుగురుపుత్రులు ముగ్గురు పుత్రికలు గలిగి దారిద్ర్యదశతో యుండ భార్య యగు లక్ష్మి భర్తయయినమాధవాచార్యులవద్దకు వచ్చి యీ దారిద్ర్యదశ యీసంతాపముతో భరింపజాల నని దుఃఖముతో దేహత్యాగము చేయుదు నని నిష్ఠురముగ పలుకుటచే యామాధవాచార్యులు భయపడి ఇంద్రాదులతో నన్యరాజుల నేగొల్వజాలను గాన మహాలక్ష్మి నాశ్రయించి లక్ష్మీసంపన్నుడ నగుదు నని భార్యను సమాధానపఱచి తుంగభద్రాతీరసంస్థిత విరూపక్షేత్ర మగుహంపిగ్రామసమీపమందు యరణ్యములో ఇష్ట

దేవతాతపస్సు నిరశనవ్రతముతో చేయుచుండ బుక్కు డనునొక గోపకుడు ప్రతినిత్యము క్షీరము లివ్వగ కొన్ని దినములకు యాబుక్కు డనుగొల్లవానికి మహాలక్ష్మి ప్రత్యక్షమయి యీతపస్సు చేయుచున్న బ్రాహ్మణునకు తపస్సిద్ధి యయినదిగాని యీజన్మలో లక్ష్మి ప్రాప్తి యోగము లేదనియు ముందుజన్మకు సకలసంపద లిచ్చెదు ననియు నేనుచెప్పినట్లు నీవు చెప్పవలయు నని చెప్ప నాగోపకుడు యామాధవునితో శృతపర్చగా బహుఖిన్నుడై యీజన్మలో భార్యాపుత్రాదులతో దారిద్ర్య మనుభవించుటకంటె తురాశ్రమస్వీకారము చేసినచో నిరతిశయ సుఖాస్పదమగు బ్రహ్మత్వము నొందగల నని నిశ్చయించి యాతురసన్యాస మొనరించినపిమ్మట భారతీకృష్ణతీర్థులకడకుజన 4332 కల్యాబ్దమందు క్రమసన్యాస ప్రాప్తుడై యాశృంగగిరియందు తద్దేవతారాధన మఠసంరక్షణకొఱకు తనశిష్యు లగు చంద్రశేఖరభారతుల నధిపతిగా యుంచి పిదపవిరూపాక్షక్షేత్రమునకు వచ్చి తపోనిష్ఠతో యుండగా దైవప్రేరణచే సకలసంపద లప్రయత్నముగ వచ్చినను గ్రహింపక యున్నచో • లక్ష్మి సరస్వతులు ప్రత్యక్షమయి యనేకవరంబు లిచ్చుచు సకలసంపద లనుభవింప

చేసిరనియు ౧౨౬ వత్సరములు మఠాచార్యులుగా నుండి రనియు మాధవీయ్యాది గ్రంథములవలనను భారతీ। మా। మాధవసంవాదరూపక మగు రేణుకా తంత్రముయొక్క గ్రంథరచనలో పీఠమహిమానువర్ణన రూపక మగు 3౧-3౨-33 అధ్యాయములవల్లనున్ను విద్యారణ్యశిష్యనృసింహ్మభారతులచే రచియింపబడిన మాధవీయమందున్ను వివరింపఁబడి యున్నవి.

మఱియు పీఠస్థ లగుసన్యాసాశ్రమస్వీకారుల కున్ను, ఇతరయతులకున్ను యుండేఆహ్నికాచులుబాగుగ తెలియవుగాన మావద్ద ప్రస్తుతము యున్నంతవరకు మాధవీయ్యాదులు వ్రాయుచున్నారము. భారతీసంప్ర దాయముకున్ను ఇతరసన్యాససంప్రదాయముకున్ను, యున్న భేదములు యీగ్రంథములయందు కొంతమట్టుకు వివరించి యున్నవి. ఆహ్నికాదులు పూర్తిగ యున్నను ముద్రింపించుటకు మాకు కొన్నిసందియంబు లుండి ప్రస్తుతము ముద్రింపించలేదు.

ప్రస్తుత మీదేశమందుండు భారతీనామాంకితు లుగా నుండు సకలసన్యాసులు మాధవాచార్యగురు పరంపరలోనివారేగాని మరియొక పరంపరలోనివారు లేరు.

ఇక్కడ మాధవీయ్యము లోని పీఠమహిమానువర్ణనము వ్రాయుచున్నాము.

మాధవీయము.

పీఠమహిమానువర్ణనము.

వారణావ మీడేహం కారణం జగతాం స్థితేః। శరణం భక్తసంఘస్య కారణం సర్వసంపదాం ॥౧॥ వందే కుందేందుసంకాశాం ఇందీవరనిభేక్షణాం। వందారుజనతావంద్యాం నిత్యం తా మిందిరాస్నుషాం॥౨॥ శంకరాచార్య మీడేహం కింకరాచార్య మాదరాత్। యె హస్తామలకాచార్యపంకజాంఘ్ర్యాదయో భజన్॥౩॥ విద్యాశంకరశిష్యోహం నృసింహాఖ్యో యతీశ్వరః। భారతీసంప్రదాయశ్రీగురుచారిత్రకోవిదః ॥౪॥ కరోమి భారతీపీఠసంప్రదాయం యథామతి। యథా శ్రుతం యథా దృష్టం యథోక్తం దెశికోత్తమైః ॥౫॥ పురా కలియుగే ఘోరే నరాః పాషండతాం గతాః। శ్రుత్యుక్తాచారవిభ్రష్టాః నీచసేవాపరాయణాః ॥౬॥ రహితా వేదశాస్త్రాదిపఠనై ర్నాస్తికాః స్మృతాః। వేదభిన్నార్థవక్తారః తాదృశాచారతత్పరాః ॥౭॥ నానామతాః ద్విజా

శూద్రాద్యా వ్యక్తిగా స్త్యక్తసత్పథాః। తాన్ దృష్ట్వా నారద శ్శీఘ్రం విష్ణులోకం జగామ సః ॥౮॥ తస్మిన్ సింహాసనే రమ్యే సుఖసంస్థం జనార్దనం। శ్రియా భువా యుతం సమ్యగ్నీలయా సేవితం విభుం ॥౯॥ శంఖచక్రగదాఖడ్గశార్ఙ్గకౌస్తుభభాస్వరం। వనమాలాయుతం భాస్వత్కిరీటేనోపశోభితం ॥౧౦॥ శ్రీవత్సాంకం రమానాథం హారకేయూరశోభితం। సేవితం గరుడేనాథ సురేంద్రైశ్చోపశోభితం ॥౧౧॥ తుష్టావ పరయా భక్త్యా శ్రీహరిం నారదో బహు। శ్రీహరి శ్చాపి సంతుష్టో వాచం ప్రోవాచ నారదం ॥౧౨॥ తుష్టోఽహమద్య దేవర్షే వరం వరయ సువ్రత ॥నారదః॥ దేవదేవ హరే శ్రీమన్నారాయణ నమోఽస్తు తే ॥౧౩॥ నాస్త్యన్య త్ప్రార్థనీయం మే త్వత్పాదాంబుజసేవనాత్। తథాపి ప్రార్థయే కించిచ్చిత్తే ధార్యం వచో మమ॥౧౪॥ భవన్నామావలీం ప్రీత్యా మహాత్మ్యా క్వణయన్ ముహుః। గచ్ఛన్ లోకాన్ మర్త్యలోకం గతోఽహం కదాచన విభో ॥౧౫॥ తత్ర విప్రా న్దురాచారాన్ దృష్ట్వా విస్మితమానసః। త్వత్పాదకమలం ప్రాప్త శ్శరణ్యం శరణం సతాం ॥౧౬॥ వేదరక్షా త్వయా కార్యా సన్మార్గ స్థాపితా మహా। బ్రాహ్మణ్యం స్థాపితా

మద్య నృలోకే నృహరే త్వయా ॥౧౭॥ ఏవం సంప్రా
ర్థితో విష్ణు ర్నారదం ప్రత్యభాషత॥విష్ణుః॥ దేవర్షే
వేదరక్షాం చ బ్రాహ్మణ్యస్థాపనం తథా ॥౧౮॥ కరో
మ్యేవ న సందేహః శృణు మద్వచనం మునే। సోహం
మాధవనామాద్య యతి ర్భూత్వా భువీశ్వరః ॥౧౯॥
వేదభాష్యం కరో మ్యద్య బ్రాహ్మణ్యం స్థాపయే
ధ్రువం। ఇత్యుక్తో నారద స్తుష్ట స్తదాజ్ఞాం శిరసా
వహన్ ॥౨౦॥ యయౌస్వస్థానముచ్చైస్తాంగాయ న్నా
మావళింముదా। తతో విష్ణు ర్మర్త్యలోకే తుంగభ
ద్రానదీతటే॥౨౧॥ గ్రామే శ్రీచిత్తులూర్యాఖ్యే కస్యచి
ద్వేదవేదినః। విప్రస్య విష్ణుగుప్తస్య లక్ష్మీనామ్న్యాం
సముద్భవః ॥౨౨॥ భార్యాయాం తత్కృత్ప్రాక్పుణ్యపా
కవశా ద్గతః। పుత్రత్వం పురుషశ్రేష్ఠో వేదరక్షాకృతే
భువి ॥౨౩॥ విష్ణుగుప్త స్తతో దృష్ట్వా పుత్రభూతం
హరిం తదా। చకార నామకరణం మాధవోయ మితీ
రయన్ ॥౨౪॥ కృతోపనయనం తస్య వేదవేదాంగ
సంతతేః। ఉపదేశం వివాహం చ చకార ముదితో
ద్విజః ॥౨౫॥ కదాచి ద్విష్ణుగుప్తోథ కాలధర్మవశంగతో
భవత్। మాధవోపి తథా పారలౌకికం పితు రాద
రాత్ ॥౨౬॥ కృత్వా కర్మ యథాశాస్త్రం స్వపత్న్యా

తప ఆశ్రితః । గతే బహుతిథే కాలే తస్య పుత్రచతు ష్టయం ॥౨౭॥ పుత్రీణాం త్రితయం చాపి జాత మస్య మహాత్మనః॥ అధనా స్యాత్సతీ తస్య పుత్రపోషణ దుఃఖితా ॥౨౮॥

త మువాచ సతీ దీనా తపస్విన మనిందితం । క్షు త్తృష్ణాపీడితా ఫుత్రాః బాధంతే మాం ముహు ర్ముహుః ॥౨౯॥ నాథ దీనదయాసింధో పాహి మాం పాపకారిణీం । క్షుత్పీడార్తాపత్యదృష్ట్యా ర్మ ర్తు మిచ్ఛా మ్యమోదితా ॥30॥ ఇతి భార్యావచ శ్శ్రుత్వా మాధవో భీతమానసః । విద్యయా తపసా వాపి జ్ఞానే నాకించ నస్య మె ॥31॥ కిం కార్యం తాం మహాలక్ష్మీం శరణం యామి సాంప్రతం । ఇతి నిశ్చిత్య విపినం గతో దూరం మహామనాః ॥3౨॥ తుంగభద్రానదీతీరే తప స్తప్తుం ప్రచక్రమే॥ తపస్యత స్తదా తస్య తత్సమీపస్థితో నిశం ॥33॥ గోపాలో భుక్కనా మాధ కశ్చిదత్యంత ధార్మికః । దినదినే పయఃకుంభం తదగ్రే దృష్టమాత్ర కః ॥3౪॥ స్థాపయ న్నతిభక్త్యాత్ర చరన్ బహుతిథిస్థితః। మాధవోఽపి తపః కుర్వన్ మధ్యాహ్నే తత్పయోఘ టం ॥3౫॥ దృష్ట్వా సర్వం సమాలిప్తః తథైవ విహాతా స్మరన్ । పీత్వా పయ శ్చకారాథ తపః ప్రత్యహ మాద

రాత్ ॥౩౬॥ ఏవం బహుతిథే కాలే గతే పద్మాలయా తదా । కరుణార్ద్రహృదంభోజా దదౌ భుక్కస్య దర్శనం ॥౩౭॥ అయి భుక్క వృథస్వాద్య తపస్విన మిదం వచః । తపసాలం జన్మనీహ సంపత్త్యాప్తే న తే యోగ్యతా ॥౩౮॥ జన్మాంతరే ధృవం తుభ్యం దాస్యే సంపత్తి ముత్తమాం । ఇతి మా మాహ సా లక్ష్మీః యాం త్వం భావయసే హృది ॥౩౯॥ ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే లక్ష్మీః గోపాలం భుక్కనామకం । సోప్యేవ మూచివాన్ లక్ష్మీవచనం మునిసత్తమం ॥౪౦॥ తచ్ఛ్రుత్వా వచనం విప్రో తప సాత్యంతదుఃఖితః । కిం గార్హస్థ్యేన మే రిక్తస్య మా ప్తస్య భూతలే ॥౪౧॥ దారాపత్యాదిపోషో వా ఉత మోక్షో ప్తి రస్తి వా । తస్మాదిదం త్యజామ్యద్య గార్హస్థ్యం మతిగర్హితం ॥౪౨॥ ఇతి నిశ్చిత్య విప్రేంద్రః పారివ్రజ్యం జగామ హ । పారివ్రజ్యం తదా గత్వా భారతీసాంప్రదాయకం ॥౪౩॥ భారతీకృష్ణనామ్నాథ సహవాక్యం యథావిధి । గృహీత్వాచార మధికం భారతీసంప్రదాయకం ॥౪౪॥ తపః పూర్వం యథాపూర్వం తుంగభద్రానదీతటే । స్థితోభూద్యతివర్యోసౌ బ్రహ్మాభ్యాసపరాయణః ॥౪౫॥ ఏతస్మిన్నేవ కాలేతు చంద్రసోమో మహీపతిః । అనపత్యో

మృత స్సూర్యవంశోఽస్య భూమండలాధిపః ॥౪౬॥ తస్య
రాజ్ఞః ప్రకృతయో విచిం త్యేవం వచో బ్రువన్ ।
పరస్పరం సభామధ్యే రాజాభావా చ్చ దుఃఖి
తాః ॥౪౭॥ అరాజక మిదం రాజ్య మభూ దస్మిన్ మహీ
పతేః । నారాజికే జనపదే స్థాతవ్యం బుద్ధిమ
త్తరైః ॥౪౮॥ రాజా పితా తథా మాతా రాజా బంధు
స్సుహృ ద్గురుః । అరాజిక మిదం రాజ్యం తమిస్రా
సదృశం హి నః ॥౪౯॥ ఉపాయం కథ్యతాం శీఘ్రం
రాజ్య స్థాపనకర్మణి । ఏవం తథా భాషమాణాః నిశ్చి
త్యుః ప్రకృతీశ్వరాః ॥౫౦॥ స్వర్ణ కుంభం జలాపూర్ణం
పుష్పమాలాం మనోహరాం । గజస్య దాపయామో
ద్య సాయం యనుభిషించతి ॥౫౧॥ రాజాస్మకం భవే
త్సోఽయం సుష్కుల స్సుకులోఽపి వా । ఏవం నిశ్చిత్య
తే సర్వే చక్రు రేవం గజాధిపం ॥౫౨॥ సోఽపి సర్వాన్
విహాయైవ వస్త్రాలంకారభూషితాన్ । గత్వా నదీతటం
తత్ర తపస్యంతం యతీశ్వరం ॥౫౩॥ ఉద్యద్భాసురసం
కాశం ధృతకాషాయవాససం । కమండలుధరం శాంతం
దండినం ముండినం తథా ॥౫౪॥ దృష్ట్వా కుంభోదకం
మూర్ధ్ని నిధాయ పుష్పమాలికాం । గళే యతీశ్వర
స్యైనం స్వస్మి న్నారోహయ న్ముదా ॥౫౫॥ సర్వే

ప్రధానినో దృష్ట్వా హర్షా దత్యంతవిస్మితాః। రాజా
స్మాక మయం నూనం సత్య మిత్యబ్రువన్ తదా ॥౫౬॥
యతి రువాచ భోభోప్రకృతయ స్సర్వే శృణ్వంతు
వచనం మమ। నాహం రాజా భవిష్యామి యతి
స్సన్యస్తసర్వకః ॥౫౭॥ శిఖోపవీతరహితః జటీ దండధ
రోపటుః। ముండీ సౌందర్యహీనోహం భవే ద్రాజా
కథం ధ్రువం.॥౫౮॥ ప్రకృతయ ఊచుః। యథా తథా
వా భవతు రాజా త్వం నాత్ర సంశయః। శక్తి ర్న
మానుషీ యత్ర దైవ మేవ హి కారణం ॥౫౯॥ దైవ
దత్త స్త్వ మేవాస్య రాజా భవితు మర్హసి। అత స్సర్వ
ప్రకారై స్త్వం రాజ్యం పాహి ప్రజాః ప్రభో ॥౬౦॥
ఇతి ప్రకృతిభి స్సమ్యక్ ప్రార్థితోపి యతీశ్వరః। నాచ
కాంక్షే తదా రాజ్యం స్వారాజ్యాభిరుచి స్తదా ॥౬౧॥
రాజ్యం చ న గృహీతస్య స్థితస్య కరుణానిధేః। లక్ష్మీ
సరస్వతీ చోభే దదతు ర్దర్శనం తదా ॥౬౨॥ లక్ష్మీ
సరస్వత్యా ఊచుః॥ యతే సాధుమతే వాక్య మావ
యో శ్శృణు నాపరం। దత్తపూర్వం వరం తేద్య
జన్మాంతర ముపాగతం ॥౬౩॥ గృహాణ రాజ్యం సకలం
భుంక్ష్వ భోగా న్యథేప్సితాన్। యతి రువాచ॥
మాతరౌ శృణు మే వాక్యం కాత రోస్మి భవాం

బుధేః ॥౬౪॥ యువాభ్యాం ధర్మవచనం కిం నోక్తం మయి కాతరే। గృహస్థధర్మో యతిషు కథం వా ఘటతే భువి ॥౬౫॥ యతిధర్మాన్ నహం వక్ష్యే శృణుతాన్మయి సాదరే। తీర్థాశ్రమవనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః ॥౬౬॥ సరస్వతీభారతీ చ పురీనామాని వై దశ। కుటీ చకో బహూదశ్చ హంసః పరమహంసకః ॥౬౭॥ చతుర్దిశవిధా భేదా యతీనాం గదితాః పురా। చతుర్దశసు భేదేషు విప్రే ష్వష్టౌ ప్రకీర్తితాః ॥౬౮॥ ఇతరేషు చ వర్ణేషు షడ్భేదాః పరికీర్తితాః। వక్ష్యే విప్రస్థితాన్ భేదాన్ తత్తల్లక్షణసంయుతాన్ ॥౬౯॥ తీర్థాశ్రమో బహూదశ్చ కుటీచో హంస ఏవ చ। సరస్వతీపరో హంసో భారతీ చేతి నిర్ణితాః ॥౭౦॥ ఏకత్ర భిక్షా తీర్థానాం సర్వదా చాన్యత్ర నిత్యశః। స్వశాఖోపనిషజ్జాతం విష్ణోర్నామసహస్రకం ॥౭౧॥ శ్రీరుద్రప్రణవం చైవ నిత్య మావర్తయే ద్యతిః। దివాకరసహస్రాణ్యసంఖ్యయా ప్రణవం జపేత్ ॥౭౨॥ ఇతితీర్థలక్షణం ॥ ఏకత్ర పంచదివసా నాశ్రమో భైక్ష మాచరేత్। నిద్రా తత్రైవ కర్తవ్యా తతోన్యత్ర వ్రజే ద్ధ్రువం ॥౭౩॥ గీతాపాఠాదికం సర్వం సమ మన్య త్స్వరా యథా। పక్షం బహూదకానాం తు కుటీచానాం తు

మాసకం ॥౭౮॥ పురగ్రామాదిరహితే తీరే హంసస్య సంస్థితిః । హంసానాం పరమానాం తు యథేచ్ఛం భైక్ష్య ముచ్యతే ॥౭౯॥ సప్తరాత్రం సరస్వత్యాః భిక్షా నిద్రాదికం స్మృతం । భారతా యతయ స్సర్వే యతీనాం గురవ స్స్మృతాః ॥౭౬॥ ద్విమాసం వా త్రిమాసం వా గ్రామే గ్రామే స్థితి స్స్మృతా। గీతాదిపాఠస్సు సర్వేషాం సమమే వ్రోదిత స్సదా ॥౭౩॥ భారతీనాం విశేషస్తు సర్వ మంత్రజప స్సదా । ఆదిత్యాదిషు భక్తి శ్చ తత్పూజా తన్నివేదనం ॥౭౮॥ ఏవంవిధాని కర్మాణి యతీనాం విహితాని హ ॥ నిషిద్ధధర్మా స్తు ॥ యానారోహ స్స్వర్ణ ధృతిః రజితాదిధృతి స్తథా ॥౭౯॥ శూద్రసంభాషణం రత్నరాంకవానాం చ ధారణం । కౌశేయధారణం స్మృత్యగీతాదీనాం శ్రుతి స్తథా ॥౮౦॥ ధనార్జనం గృహస్థానాం ధనాదీనాం చ దాతృతా । గజాశ్వారోహణం చైవ హీనజాతే శ్చ సంస్తుతిః ॥౮౧॥ ఏతే యతినిషిద్ధా వా ధర్మాశ్స్మృతివిగర్హితాః । విహితాకరణా చ్చైవ నిషిద్ధకరణా దపి ॥ యతి ర్నరక మాయాతి యావ దాభూతసంప్లవం । ఏవం స్థితే రాజ్యభారం కథం వ్రోఢుం సముత్సహే ॥౮౩॥ తేడూచతుః । యతే సర్వం ధర్మజాతం త్వదుక్తం సత్యమేవహి । తథా ప్యాపహార్య

రాజ్యభారో భవతా నాత్ర సంశయః ॥౮౮॥ ఉపాయ
స్తవ వక్ష్యామః తథా కురు మహామతే। అస్మిన్ కలి
యుగె ప్రాప్తె బ్రాహ్మణా భిన్నమార్గగాః ॥౮౫॥
శృత్యాచారం పరిత్యజ్య మిథ్యాచారం సమాశ్రితాః।
నానామతా నాస్తికాశ్చ పాషండా శ్శృతిభేదకాః ॥౮౬॥
అత స్తేషాం తు రక్షార్థం బ్రాహ్మణ్యస్థాపనాయ చ।
పీఠం కురు మహాబుద్ధె సప్తసోపానమండితం ॥౮౭॥
మూలాధారసహస్రారపర్యంతాఖ్యంకురూత్తమ। మూ
లాధారే మహాదేవీం త్రిపురాం చ నివేశయ ॥౮౮॥
తత్సవ్యే దక్షిణె చైవ రమాం వాణీం న్యవేశయ।
స్వాధిష్ఠానె గురూన్సర్వాన్ సశిష్యాన్సన్నివేశయః ॥౮౯॥
మణిపూరె గణపతీ నష్టౌ తాన్నివేశయ। అనాహతే
హారె ర్దేవా న్నవతారా న్నివేశయ ॥౯౦॥ విశుద్ధాఖ్యె
మహాచక్రే సూర్యాన్ ద్వాదశ వేశయ। ఆజ్ఞా చక్రే
మాతృకానాం గణాన్ తా న్నివేశయ ॥౯౧॥ సహ
స్రారే చంద్రమౌళిం చక్రె తస్మి న్నివేశయ। సిర్మా
ణేవం పీఠరాజ్యం తస్య పూజాం సదా కురు ॥౯౨॥
దస్త్రై కాదశరుద్రేణ సహస్రశివనామభిః। శ్రీశివం పూజ
యె న్నిత్యం దేవా భక్తిసమన్వితః ॥౯౩॥ శ్రీసూక్త
మంత్రసహిత ముపచారాం శ్చ షోడశ। కృత్వా శ్రీలలి

తా దేవ్యా నామసాహస్రపూజనం ॥౮౪॥ నానావిధాభి ర్నైవేద్యై ర్ద్రవ్యసంపద్భి రన్వితః । తతః పూజాం సమాప్యైవం భిక్షాం కురు మహామతే ॥౮౫॥ భిక్షా కాలే శిష్యజనైః పూజితో భక్తిసంయుతైః । త్వత్పాద సలిలం తేషాం యశస్స్వర్గాదిసాధకం ॥౮౬॥ భిక్షా నివేదితాన్నం చ కురు నిత్యం న చాన్యథా । శిష్యాణా మపి సర్వేషాం కాంక్ష్య మన్నం నివేదయ ॥౮౭॥ జగ న్నాథప్రసాదేన తుల్యం పీఠనివేదితం । కాంక్షణీయం ప్రయత్నేన భుక్తిముక్తిఫలేప్సుభిః ॥౮౮॥ రాత్రౌ పూజా ప్రకర్తవ్యా నవావరణసంయుతా । నృత్తగీతా దికం స్వస్తివచనం చైవ కారయ ॥౮౯॥ దేవీబిరుద వాక్యాని వేత్రహస్తై శ్చ వాచయ । శిష్యాణాం పంచ దశ్యాది సదా బోధయ బోధయ ॥౯౦॥ ఏవం పూజాం ప్రకుర్వాణో రాజ్యభారం వహన్నిశం । ఛత్రచామర ముఖ్యాని బిరుదాదీని ధారయ ॥౯౧॥ దేవీరూపేణ చాత్మానం సదా భావయ నాన్యథా । త్వయా ధృతాని సర్వాణి దేవ్యాప వేతి భావయ ॥౯౨॥ మండలాధీశ చిహ్నాని ధారయాస్మన్మతానుగః । నిషిద్ధాని సమస్తాని సామాన్యయతిగాన్యపి ॥౯౩॥ ఏవం త్వయా ప్రకర్త వ్యం నాత్ర కార్యా విచారణా । ఏవం త్వయా కృతే

నిత్యం మోక్షహాని ర్నతే భవేత్ ॥౧౦౪॥ దోషం విజ్ఞాయ విప్రాగ్రఘలిఖితా పత్రికా ముఖాత్ । బహి ష్కారః ప్రకర్తవ్యః తత్తద్దోషానుసారతః ॥౧౦౫॥ పశ్చాత్తప్తో యది భవే ద్దోషీ దోషా త్తతః పునః । శ్రుత్వా తస్య యథా శాస్త్రం ప్రాయశ్చిత్తం చ కా రయ ॥౧౦౬॥ న కార్పణ్యం దయా చాపి కురుష్వ సక దాచన । దోషాదోషా యథాన్యాయం పరిశీల్య ద్విజా తిభిః ॥౧౦౭॥ నిగ్రహానుగ్రహౌ కార్యౌ నాన్యథా దోషభాగ్భవేః ॥౧౦౮॥ ఇతి శ్రీపరమహంసపరివ్రాజ కాచార్యశ్రీవిద్యాశంకరశిష్యశ్రీనృసింహ్మయతీంద్రవిరచి తే మాధవీయే ప్రథమః పటలః ॥

శ్రీవిద్యారణ్యః॥ గురుపూజాం ప్రవక్ష్యామి శృణు తాత్యంతభక్తితః । సర్వాసా మపి విద్యానాం మం త్రాణా మఖిలాత్మనాం ॥౧॥ కారణం గురుభక్తిర్హి సర్వశ్రేయః ప్రదాయినీ । గురుభక్తిర్వినా సర్వం నిష్ఫలం భవతి ధ్రువం ॥౨॥ తస్మా దవశ్యం యత్నేన గురుభక్తో భవే న్నరః । గురు ర్బ్రహ్మా గురు ర్విష్ణు ర్గురు ర్దేవో మహేశ్వరః ॥౩॥ గురు స్సాక్షా త్పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః । గురుః పితా గురు ర్మాతా గురు ర్బంధు ర్గురు ర్ధనం ॥౪॥ గురుతో నాస్తి యత్కించి

త్తస్మాత్పూజ్య స్సదా గురుః । గురో శ్రీకరుణామూర్తిః దాత్తస్య సకలాస్పదః ॥౫॥ నశ్యంతి క్షణమాత్రేణ తమ స్సూర్యోదయే యథా । గురుం నారాయణం జ్ఞాత్వా సర్వాభీష్టఫలప్రదం ॥౬॥ పూజయే త్పురుష సూక్తేన సోపచారేణ భక్తితః ॥౭॥ పంచబ్రహ్మమహామంత్రైః స్సూక్తవాక్యై రథాపివా । సంతోషయేత్తతో వస్త్రై ర్ధనై రాభరణై ర్గురుం ॥౮॥ లోకస్యైతి మహామంత్రే మహిమా యస్య వర్ణ్యతే । తత్తీర్థం శ్రీగురో ర్గ్రాహ్యం గురుభక్తిపరాయణైః ॥౯॥ పాదప్రక్షాళ్య విధివ త్పూజాకాలే గురో స్సుధీః । తత్తీర్థం పూజాయే న్మంత్రై స్సోపచారై శ్చ భక్తితః ॥౧౦॥ తతః శ్రీకరుణాసింధుం ప్రార్థయే చ్ఛ్రీగురోత్తమం । నమోనమ స్తే గురురాజ తుభ్యం । భవాబ్ధిసంతారణ కారణాంఘ్రే । భవాగ్నితప్తం తవ పాదతీర్థం । ప్రభో నతః పాహి పరం చ శిష్యం ॥౧౧॥ కాషాయకౌపీన ధరాయ దండినే జ్ఞానప్రదీప స్ఫుటవిగ్రహాయ । జ్ఞానప్రదానోద్యత సత్కటాక్షదీక్షాయ వందే మమ దేశికాయ ॥౧౨॥ భిక్షాప్రకారః॥ సంసారదావానలదహ్యమానం । దోధూయమానం దురదృష్టవాతైః । ఋజ్వాతికారుణ్యరసార్ద్రదృష్ట్యా మా ముద్ధ రాత్మీయకటాక్ష

దృష్ట్వా ॥౧౩॥ యత్కటాక్షప్రసాదేన మూకో భవతి పండితః । తం వందే శ్రీగురుం నిత్యం ఉత్తమజ్ఞానదాయినం ॥౧౪॥ స్మృత్వైవం శ్రీగురుం భక్త్యా సంప్రాప్యాస్య కృపారసం । తద్దత్తం తత్పదాంభోజక్షాళితం తీర్థముత్తమం ॥౧౫॥ ధారయేచ్ఛిరసా భక్త్యా గురుభక్తిపరాయణః । అవిద్యామూలనాశాయ జన్మకర్మనివృత్తయే ॥౧౬॥ జ్ఞానవైరాగ్యసిద్ధ్యర్థం గురుపాదోదకం పిబేత్ । ఏవం మంత్రం సముచ్చార్య పిబేత్తీర్థం సుభక్తితః ॥౧౭॥ భిక్షాప్రకారమాహ॥ పుండరీకాక్షమంత్రేణ గృహీత్వా గోమయం శుభం మండలం చతురశ్రం తు కుర్యాత్తద్భోజనస్థలే ॥౧౮॥ పునశ్చ ప్రోక్షయేచ్ఛుద్ధజలేన విధివన్నరః । పాలాశం కదలీం వాపి పాద్మం చ మధుపత్రకం ॥౧౯॥ పాత్రం సపత్రం విస్తీర్య ప్రోక్షయేదంభసా పునః । తతో హస్తోదకం దద్యాద్ధస్తే తస్య మహాత్మనః ॥౨౦॥ యతిహస్తే జలం దద్యాద్భైక్ష్యం దద్యాత్పునర్జలం । తద్భైక్ష్యం మేరుణా తుల్యం తజ్జలం సాగరోపమం ॥౨౧॥ తతో భిక్షా చ దాతవ్యా యథాశక్త్యాతిభక్తితః । తతః పదార్థానఖిలాన్ పాత్రే సంపరివేషయేత్ ॥౨౨॥ పరివేషణప్రకారః॥ ఆదావన్నం తతో భక్ష్యం పాయసం

వామపార్శ్వతః । తదాదిదక్షిణే తస్మిన్ శాకాన్ లేహ్యాని చిక్షిపేత్ ॥౨౩॥ తత స్సూపం ఘృతాపూర్ణం పాత్రం దక్షిణతో దిశేత్ । పరివేషణ మేతేన ప్రకారేణ విధాయ చ ॥౨౪॥ తతో హస్తోదకం దద్యా దదెదేవేతి సముచ్చరన్ । పున స్తద్దిష్టాన్ సర్వాం శ్చ పదార్థాన్ పరివేషయేత్ ॥౨౫॥ శ్రీవిష్ణో రర్పితం పూర్వం నిర్మాల్యం తులసీదళం । దద్యా చ్ఛ్రీ గురురాజస్య చర్వణార్థం మహీపతేః ॥౨౬॥ తదనుజ్ఞాం గృహీత్వాథ స్వయం భుంజీత నిశ్చలః॥ పితృమాతృగురూణాం హి పూజనం కథితం సమం ॥౨౭॥ తత్పూజాకరణా త్సత్యం నరో నిరయగో భవేత్ । ఇతి శ్రీవిద్యాశంకరశిష్యనృసింహ యతీంద్రవిరచితమాధవీయే గురుపూజావిధి నామ త్రయోదశః పటలః॥

పీఠమహిమానువర్ణనము.

రేణుకాతంత్రే ఏకత్రింశో ధ్యాయః.

భారతాదియతీశై శ్చ కర్తవ్యం తు ప్రవక్ష్యతే । మంత్రపూతో మృద్వికారో ధార్య ఏవ కమండలుః॥౧

సప్తలింగో ధృఢ స్నాత్వో దశార్ణ మనుమంత్రితః ।
నారాయణాఖ్యదండ శ్చ యతిభి ర్ధార్యతే శ్శివైః ॥౨॥
రాత్రికాలం వినా దేవ సర్వదా ధార్య ఏవ హి । జప
కాలే వామభాగే స్నానే కూర్పర మధ్యగః ॥౩॥ భిక్షా
కాలే దక్షిణే చ స్థాతవ్యో దండ ఉత్తమః । జపభిక్షా
కాలయో శ్చ వామదక్షిణభాగయోః ॥౪॥ అష్టార్ణమం
త్రితో దేవ ప్రోక్ష ఇత్యార తస్థలే ; శాట్యా వా ధావ
నం చాపి న్యస్య తస్మిన్ వినిక్షిపేత్ ॥౫॥ ధార్యతే ర్య
తిభి ర్దేవి దండలింగేషు సప్తసు । స్నానకాలసప్తమం
* ॥౬॥ త్రికాలే ప్రోక్షణం కార్యం నిత్యం మంత్రిత
వారిభిః । లింగాగ్రస్థాదికం వన్యం త్రివర్ణ మనుముచ్చ
రన్ ॥౭॥ హస్తా దావాయ శిరసే త్రివారం ప్రోక్షయే
త్స్వతః । తత్స్నానా త్సర్వతీర్థేషు స్నానజం ఫల ము
శ్నుతే ॥౮॥ తత్ఫలా న్నాశు మాప్నోతి నోచే త్స్నాన
రజన్మ చ । భాండస్నానేన తత్కర్మ నసిధ్యతి హరి
ప్రియే ॥౯॥ స్నానాభావా చ్చ దండస్య యతిత్వా ద్ధీ
యతే యతిః । తస్మా ద్భాండోదకస్నానం ప్రమాదా
దపి నాచరేత్ ॥౧౦॥ ఆచరే ద్యది మూఢాత్మా రౌర
వం నరకం వ్రజేత్ । ఏతావానిహ విశేషో స్తి కూప
స్నానే తు సుందరి ॥౧౧॥ ద్వాదశాక్షరమంత్రేణ దండ

స్నానం తు కారయేత్ ॥ తన్మంత్రి ముచ్చరన్ మూర్ధ్ని ప్రోక్షయే ల్లింగవారిణా ॥౧౨॥ పంచార్ణమనునా బ్రహ్మమనునా చాభిమంత్రితం। కమండలుగతం తోయం క్షాళయే త్పాయుపాదయోః ॥౧౩॥ తథా చాచమనే దేవి గండూషే చ విధీయతే। పశ్చా త్పప్తాన్నమాత్రం చ పరం తీరం సమావిశేత్ ॥౧౪॥ పశ్చా దాచమనం కార్య మోంకారేణైవ సుందరి। సర్వదాచమనం మాత్రి మోంకారేణైవ కారయేత్ ॥౧౫॥ భిక్షావిధి ర్భారతీనాం కథ్యతె హరిసుందరి। పంచావరణసంయుక్తం యంత్రపూజాం విధాయ చ ॥౧౬॥ శుభాగమోక్తమార్గేణ కాదిమంత్రం సముచ్చరన్। సౌభాగ్య మిశ్రి మన్నం చ సూపవ్యంజనసంయుతం ॥౧౭॥ ప్రోక్షయిత్వాచ భారత్యై మంత్రరాజ్ఞే నివేదయేత్। తదన్నంతు గృహస్థైశ్చ భక్షితుం యోగ్యమేవ హి॥౧౮॥ తదన్నభక్షణా ద్దేవి సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే। తస్మా ద్గురో శ్చ భారత్యాః ప్రసాదం భక్షయేద్బుధః ॥౧౯॥ చతుర్వర్గఫలం దేవి ప్రాప్నోత్యేవ న సంశయః। గృహికృతేమహాదేవి వర్తులాకారమండలె ॥౨౦॥ హస్తోదకం గృహస్థేన దత్తం నిత్యం యతీశ్వరః। త్రివర్ణమను

ముచ్చార్య త్రివారం ప్రోక్షయే త్తతః ॥ ౨౧॥ పాలాశ మధుపర్ణాభ్యాం నిర్మితం భాజనం తు వా। కదలీజల జాపత్రద్వయం వాపి పృథక్ పృథక్ ॥ ౨౨॥ గృహీత్వా ప్రస్తారయే త్తత్ర మండలే తస్య చోపరి। తద్భాజనే గృహీత్వా త్తం హస్తోదక మథోచ్చరన్ ॥ ౨౩॥ ప్రణవం దశవారం చ నవవారం దశార్ణకం। వామహస్తాంగుళై స్సర్వై మంత్రితం ప్రోక్షయే త్తతః ॥ ౨౪॥ భిక్షాం కృత్వా యతి శ్శీఘ్రం హస్తక్షాళన మాచరేత్। తత శ్చాతదఙ్గై ర్దంతధావనం చ కరోతు సః ॥ ౨౫॥ త్రికాలే దంతశోధ శ్చ త్రికాలే స్నాన ముత్తమం। సర్వై ర్యతీశ్వరై స్సమ్యక్ కార్య మేవ న సంశ యః ॥ ౨౬॥ న కరోతి ద్వయం చైత ద్యతి ర్నరక మేష్యతి। బాలాదిపాదుకాంతానాం మంత్రాణా ముత్త మం జపం ॥ ౨౭॥ భారతై ర్యతిభిః కార్యం నిత్యమేవ న సంశయః। ఓంకారజపమాత్రం తు అన్యేషాం తు॥ విధీయతే ॥ ౨౮॥ ప్రణవా దన్యమంత్రాణా మను ష్ఠానం తు నాచరేత్। ఆచరే ద్యది మూఢాత్మా రౌరవం నరకం వ్రజేత్ ॥ ౨౯॥ భారతీనాం యతీనాం తు ధర్మ ఉక్త స్సనాతనః। ఇతరేషాం యతీనాం తు ప్రణవే నైవ సువ్రత ॥ ౩౦॥ స్నానాదిసర్వకర్మాణి

కర్తవ్యాని న సంశయః ॥యతిః॥ పూర్వోక్తకర్మక
ర్తాహం కథం రాజ్యం కరోమి తత్ ॥౩౦॥ వదస్వ దేవ
దేవేశి భక్తానాం ప్రియకారిణి ॥ ఇతి శ్రీరేణుకాతంత్రే
మాధవశిష్యమల్లియాళయోగీంద్రవిరచిత మాధవలక్ష్మి
సంవాదో నామ ఏకత్రింశోధ్యాయః ॥

శ్రీరేణుకాతంత్రే ద్వాత్రింశోధ్యాయః

శ్రీలక్ష్మి రువాచ యతేమాధవయోగీంద్ర మహా
భారతసత్తమ । త్వయోక్తం సర్వం సత్యం హి నాస్మి
న్నర్థే తు సంశయః ॥౧॥ తథాపి వక్ష్యే సన్యాసిన్
మహాభారతసత్తమ । మయా యథోచ్యతే బ్రహ్మన్
తథా కురు న సంశయః ॥౨॥ కరోషి చేత్తథా త్వం
హి తవ దోషో న విద్యతే । తత్ప్రకారస్తు సన్యాసిన్
వక్ష్యతే శృణు సాదరం॥౩॥ గజేంద్రారోహణం మాత్రం
యతే కురు మదాజ్ఞయా । యానాదీనా మధిష్ఠానం న
కర్తవ్యం కదాచన ॥౪॥ గజేంద్రారోహణే హేతుః
వర్తతే వక్ష్యతే శృణు । మూర్ధాభిషిక్తపురుష శ్రే
ష్ఠాయ యతిశేఖర ॥౫॥ సింహాసనవతే బ్రహ్మన్ సృష్ట

వాన్ దంతి శేఖరం। మూర్ధాభిషిక్తా స్త్రివిధాః తథా
సింహాసనం త్రిధా ॥౬॥ రాజ్యసింహాసనం చైవ
భావ్యసింహాసనం తథా। మంత్రసింహాసనం చేతి
త్రివిధం నిర్మితం పురా ॥౭॥ కృతరాజ్యాభిషేక శ్చ
కృతసూత్రాభిషేచనం। పాదుకాంతాభిషేక శ్చ త్రిధా
తే కథితా భువి ॥౮॥ భావ్యసింహాసనె చైవ మంత్రి
సింహాసనె తథా। సూత్రే తు పాదుకాయా శ్చ
గురుభి స్త్వం తు సేచితః ॥౯॥ అతో మూర్ధాభిషి క్త
స్త్వం గజారోహణ మాచర। యానారూఢం యతిం
దృష్ట్వా సచేల స్స్నాన మాచరేత్ ॥౧౦॥ ఇత్యాది
శాస్త్రసంసిద్ధో దోషో నాస్తి హి నాస్తి తే। తద్దోష
స్తు యతి శ్రేష్ఠ త్వదన్యాశ్రమిణాం స్మృతః ॥౧౧॥ భార
తీసంప్రదాయస్థయతిభ్యో న్యో యతీశ్వర। యానారూఢా
భవే యుశ్చేత్ నరకం యాంతి వై ధ్రువం॥౧౨॥ రోగా
ర్తా యత యు స్తేపి న కర్తవ్యం హి తచ్చ తైః। తద్ద
ర్శనకృతాం నరాణాం స్నాన మేవ విధీయ్యతే ॥౧౩॥
రాజ్యభారం వహాస్త్వాద్య మద్వాక్యా ద్యతిసత్తమ।
స్థాపయ స్వాన్యపురుషం రాజ్యపాలనకర్మణి ॥౧౪॥
తేనైవ సర్వకార్యాణి కారయస్వ యతీశ్వర। న్యస్త
భారో యతే త్వంహి భారతీజప మాచర ॥౧౫॥ ధనాది

వస్తుజాలాని తదధీనం కురుష్వ భో। తవాధీనం న కర్తవ్యం ప్రమదాఽపి దర్ధనం ॥౧౬॥ అర్జనవ్యయకాలే తు జాగరూకో భవ స్వయం। రాజ్యభారానియుక్తానాం తత్తత్కర్మణి యోగినాం ॥౧౭॥ బ్రాహ్మణాదిజనానాం త్వం తద్ధనం వినియోజయ। శిష్యాణాం పాలనం చైవ రాజ్యపాలన మేవచ ॥౧౮॥ జాగరూకో గజారూఢః కురుశీఘ్ర మతంద్రితః। అజాగరూక స్సన్యాసిన్ త్వం చేత్పశ్వధనాదికం ॥౧౯॥ వస్తుజాలం హరత్యేవ తత్తత్కర్మ నియోగినః। దినేదినేతు చైతేషాం తత్తత్కర్మనియోగినాం ॥౨౦॥ సాయంకాలె పరీక్షా చ కర్తవ్యా చ త్వయా దృఢం। ఏవం కరోషి చే న్నిత్యం ధనం నైవ హరంతి తె॥ ౨౧॥ ధనాభావా త్సన్నిధానె నివసంతి న తె జనాః। భటాభావే రాజ్యరక్షా కథం వా సంభవిష్యతి ॥౨౨॥ తస్మా ద్ధనాదిసంరక్షా సమ్యక్కార్యా యతె త్వయా। పరేషాం పోషణార్థాయ ధనధాన్యాదిసంగ్రహః ॥౨౩॥ న దోషాయ భవత్యేవ భారతీసంప్రదాయినాం। ఇతరేషాం యతీనాం తు ధనార్జనసముద్భవః ॥౨౪॥ దోషోస్త్యేవ యతిశ్రేష్ఠ నాస్మిన్నర్థే తు సంశయః॥ యతిభి స్తై కార్యమేవ ద్వయం తచ్చ ప్రపక్ష్యతె ॥౨౫॥ భిక్షాశాటీపంచంకచ

తెషా మన్య స్న విద్యతే। యతే మాధవీయోగీంద్ర సర్వమంత్రవిశారద ॥ ౨౬॥ లక్ష్మీగణస్య మనునా రాంకవం సర్వబిందుకం। వింశద్వారం మంత్రయిత్వా స్వమూర్ధ్ని త్వం తు ధారయ ॥ ౨౭॥ దీక్షా కాలె పాదుకాయాః త్వం చతుఃకలశోదకైః। మూర్ధాభిషిక్తో గురుభిః యతిభి ర్ఘారతోత్తమైః ॥ ౨౮॥ ఉష్ణీషవర్జితో మూర్ధా న స్థాతవ్యా యతిత్వయా। అంతశ్శాటీం యోజయిత్వా రాంకవం త్వం తు ధారయ ॥ ౨౯॥ దీక్షాభావా త్పాదుకాయా ఇతరే యతయ స్తథా। న ధారయంతి పీతాదిరాంకవాని యతీశ్వర ॥౩౦॥ ధారణా ద్దోష మాప్నుంతి హ్యర్థె స్మి న్నాత్ర సంశయః। సప్తర్షిదేవతాకం చ సప్తసోపానమండితం ॥౩౧॥ మూలాధారాదిచక్రాఖ్యం కారయె త్పీఠ ముత్తమం। తస్మిన్ స్సింహాసనె దివ్యె జాంబూనదవిచిత్రితె ॥౩౨॥ దేవదారుమయీం దేవీం పంచావరణసంయుతాం। భారతీం స్థాపయ స్త్వద్య మాం చైవ యతిశేఖర ॥౩౩॥ శుభాగమో క్తమార్గేణ సాయంకాలె దినెదినె। పూజా కార్యా త్వయా సమ్యక్ తస్యా దేవ్యా స్తు ముక్తిదా ॥౩౪॥ తత్పూజాసమయె భేరీఢక్కాపణవమర్దళాః। మృదంగప్రముఖా యోగ్యా వాదనీయ్యా

శ్చ వాద్యకైః ॥౩౫॥ కుహూళ్యకాపూరణీయ్యాః ప్రయ
త్నేన తథా యతే। చామరాణాం చ పింఛానాం వీజనీ
యా శ్చ వాయునః ॥౩౬॥ వార స్త్రీభి శ్చ నాట్యాని
కర్తవ్యాని తథా యతే। దేవి ప్రభావసంపన్నం గానం
కర్తవ్యమేవ హి ॥౩౭॥ బహునాత్రికి ముక్తేన సమాసేన
తు వక్ష్యతే। మహారాజస్య యావంతి సంతి చిహ్నాని
సర్వదా ॥౩౮॥ రజనీపరివృత్త్యాం తు కర్తవ్యో మంగళ
ధ్వనిః। సింహాకారా న్గజాకారా న్వీణాకారాం శ్చ
వర్తులాన్ ॥౩౯॥ సౌవర్ణాన్ రాజితా న్దండా న్ధారిణో
బ్రాహ్మణో త్తమాః। దేవీబిరుదవాక్యాని త్వత్తోన్యత
మిళితానిచ ॥౪౦॥ పదేపదే వాచయంతు తదగ్రే కం
చుకాన్వితాః। యతే పంచాగమవిదా వేదవేదాంగ
శోభినా ॥౪౧॥ మహానీయసుసంపత్తిచారిణా విదుషా
భవాన్। పూజాకార ఇతవ్యాచ దేవీ దేవ్యా న సంశ
యః ॥౪౨॥ రాత్రిపూజా త్వయా కార్యా యతిశ్రేష్ఠ
న సంశయః। దేవ్యా మూలాదిమార్గేణ దివా కార్యా
త్వయార్చనా ॥౪౩॥ సహస్రారే యతిశ్రేష్ఠ షట్చక్రై
క్యవిధానతః। గజేంద్రారోహకాలే తు యతే దండం
త ముత్తమం ॥౪౪॥ షోడశాక్షరమంత్రేణ మంత్ర
యిత్వా చ వింశతిః। దండికే చ ప్రదాతవ్యం తేనాసీ

తన్యమేవ తత్ ॥౪౫॥ పునర్గ్రహణకాలే తు దశవా
రాభిమంత్రితం । తేన మంత్రేణ త ద్దండం ధారయే
చ్ఛ యతీశ్వర ॥౪౬॥ అన్యేషు సమయే ష్వేవ మ
యోక్తే నైవ ధారయ । దండహీనో యతి శ్శీఘ్రం
యతిత్వా ద్ధీయతే ధ్రువం ॥౪౭॥ పంకాదికర్మకరణే యో
గ్యం చేకం ద్విజోత్తమం । నియుజ్య తేన కర్మాణి
కారయస్వ యతీశ్వర ॥౪౮॥ ఏకత్ర భిక్షాకరణే తవ
దోషో న విద్యతే । అన్యేషాం తు యతీనాం తు తద్దో
షః కథితః పురా ॥౪౯॥ పాదుకాంతాభిషిక్తా శ్చ భార
తీసంప్రదాయినః । పూర్వామంత్రం పఠంత స్తే తద్దోషం
నాప్నువంతి హి ॥౫౦॥ విద్యాశంకరపూర్వస్య మఠేశా
శస్య బ్రాహ్మణః । భారతీదేవతాయా శ్చ సమర్పణ
ధియా యతే ॥౫౧॥ త్వయోక్తాని మయోక్తాని కర్మాణి
చ సమాచర । కర్మాచరణదోష స్తు తవ నాస్తి మదా
జ్ఞయా ॥౫౨॥ బ్రహ్మభావనయా తిష్ఠ వేదభాష్యం చ
కారయ । త్రయీభాష్యప్రకర్తా చ మాధవాఖ్యో యతీ
శ్వరః ॥౫౩॥ అహమాదికవంశేస్మిన్ రుద్రసంఖ్యాకరే
చ వై । జాయతే హ్యేవ మిత్యేవ మబ్రవీ చ్ఛంకరో
యతే ॥౫౪॥ తస్మా త్కురుష్వ తద్భాష్యం యతిశ్రేష్ఠ
మదాజ్ఞయా । శంకరస్య కటాక్షా చ్చ మత్కటాక్షా

త్సరస్వతేః ౫౫॥ త్రయీంగతరహస్యార్థః సర్వం స్పష్టో
భవిష్యతి । వేదార్థం యస్య కస్యాపి వాస్తవార్థం కలౌ
యుగే ॥౫౬॥ న భవిష్యతి సమ్యగ్వై తతః కురుష్వ
మదాజ్ఞయా । పురా మండనమిశ్రాఖ్యం ద్విజం బ్రహ్మాం
శసంభవం ॥౫౭॥ శాస్త్రవాదై ర్వినిర్జిత్య సన్యాసం
స్థాప్య భూతలే । తత్పత్నీం సరసాం వాణీం భారత్యంశ
సముద్భవాం ॥౫౮॥ వనదుర్గామహామంత్రబలా దా
కృష్య భూతలే । శ్రీమచ్ఛృంగగిరిక్షేత్రే పురా వాణ్యా
పవిత్రితే ॥౫౯॥ తుంగభద్రాతీరగతే శంకరో యతిశే
ఖరః । ఆకల్పం స్థాపయామాస స్థిరాభవ ఇతీరయన్ ॥౬౦
ప్రతాపభారతీపీఠం యోగపీఠం చ తద్భవేత్ । ప్రభావ
భారతీపీఠం నిర్మాయ యతిశేఖర ॥౬౧॥ విరూపాక్ష
ప్రదే శేస్మిన్ కురుష్వ చ మదాజ్ఞయా । శృంగేరభట్ట
విప్రేంద్రిం రేణుకాం స్థాపయాద్య చ ॥౬౨॥ ప్రభావ
భారతీపీఠం యోగపీఠం చ భాస్వరం । శృంగేరిభట్ట
విప్రేంద్రో నిత్యం రక్షతి వై ధ్రువం ॥౬౩॥ ఇతి శ్రీ
రేణుకాతంత్రే మాధవశిష్యమలియాళయోగీంద్రకృతౌ
మాధవలక్ష్మీసంవాదో నామ ద్వాత్రింశోధ్యాయః॥

రేణుకాతంత్రే

త్రయస్త్రింశోధ్యాయః

మాధవ ప్రోధ యతి శ్రీమాన్ రాజ్యపాలనకర్మ చ । భుక్తిద్వారేణ జాన నైవ త్రయీభాష్యం చకార నః ॥౧॥ త్రయీభాష్యం దర్శయితుం పరాశరసుతస్య చ । కాశీం జగామ శీఘ్రేణ శిష్యబృందసమాహితః ॥౨॥ మధ్యమార్గే ఘటారణ్యే వటవృక్షనివాసినం । ఉచ్చైః పఠం తం వాక్యం చ గురుదత్తం దదర్శ సః ॥౩॥ తద్వాక్యస్యార్థ మతులం వాచయామాస మాధవః । యస్మాత్తస్మాదశ్రుతం చ తదాసౌ మాధవాద్యతేః ॥౪॥ తద్వాక్యస్యార్థ మతులం శ్రుత్వా ప్రాహ తపోనిధిః । అహో పుణ్యానశా దస్య శాపక్షయకరస్య చ ॥౫॥ చిరాజ్జాతం దర్శనం చ గురువాక్యాకరస్య చ। అవరుహ్య వటా చ్ఛీఘ్రం పాదౌ జగ్రాహ తస్య సః ॥౬॥ చతుర్ణాం పౌర్ణమాసీనాం ఫలం దాతవ్య ముచ్చరత్ । మహార్ణమహః షట్ స్నమహ్యాం పౌర్ణమాసీచతుష్టయే ॥౭॥ మహానదీస్నానఫలం దాతవ్య మితి

తస్థివాన్ । శీఘ్రం దదౌ తత్ఫలం హి తస్మై విప్రవ
రాయ సః ॥౮॥ తతః క్షీణబలో విప్రం విహాయ బ్రహ్మ
రాక్షసః । జగామ శీఘ్రం స్వం దేశం బ్రహ్మరాక్షస
మండితః ॥౯॥ ఆగతా భారతీ దేవీ విశిష్టవచనా త్తదా।
పున ర్వివేశ విప్రస్య దేహే మంత్రపవిత్రితే ॥౧౦॥
బ్రహ్మరాక్షస ముక్తోయం తస్మా త్క్షీణబలోభవత్ ।
బలం దాతవ్య మస్యేహ దేవీ ప్రాహేతి ఖే స్థితా॥౧౧॥
మాధవః॥ కేనైవ విధినా దేవి బలం దాతవ్య మస్య
చ । తద్వదస్వ మహాదేవి నుయి చే ద స్తి తే
దయా ॥౧౨॥ భారతీ॥ యతే మాధవ యోగీంద్ర
వక్ష్యామి శృణు తత్వతః । చాతుర్మాస్యవ్రతం యో
గ్యం కరోషి యది మాధవ ॥౧౩॥ అయం విప్రోద్ధిత
శ్శీఘ్రం దేవత్వం ప్రాప్నుయా ద్ధ్రువం। నోచే దయం
యతి శ్రేష్ఠ స్థాస్య త్యేవం న సంశయః ॥౧౪॥ భారతీ
వాక్య మతులం శృత్వా ప్రాహ యతీశ్వరః। యతీనాం
చ గృహస్థానాం చాతుర్మాస్యవ్రతం శుభం ॥౧౫॥
క ర్తవ్య మితి శాస్త్రేషు వ ర్తతే పరమేశ్వరి। చాతు
ర్మాస్యవ్రతోత్ప త్తిం తత్ప్రభావం వదస్వ హ ॥౧౬॥
భారతీ॥ పూర్వం నారాయణో దేవః శంఖచక్రగదా
ధరః । చతుర్విధమహాభూతసృష్టిం క ర్తుం మవేక్షత॥౧౭

ప్రష్టుంతపత ఏత్యేవం వాగువాచాశరీరిణీ । తచ్ఛ్రుత్వా
ప్రాహ గోవిందో తపః కిం వద మే ప్రభో ॥౧౮॥ భారతీ॥
చాతుర్మాస్యవ్రతాఖ్యం చ తపః కురు సురాధిప ।
పశ్చాత్సృష్టిం చ వివిధాం కురు శీఘ్రం మదాజ్ఞ
యా ॥౧౯॥ నారాయణః॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం కేన
కర్తవ్యం విధినా వద॥ భారతీ॥ తద్వ్రతస్య క్రమం
వక్ష్యే సావధానమనా శ్రృణు ॥౨౦॥ చతుర్దశ మహా
విద్యాః నిర్గతాః పరమేశ్వరాత్ । తత్స్వరూపం మహా
జ్ఞానం కథం స్యాద్వద మోక్షద ॥౨౧॥ ఇత్యూచు
ర్దేవదేవేశం బ్రహ్మాణం పరమేశ్వరం । విద్యావాక్యం
తతశ్శ్రుత్వా ప్రాహ దేవోఽఖిలేశ్వరః ॥౨౨॥ మం
త్రోపాసనయా విద్యా వేద్యోఽహం నాత్ర సంశయః॥
విద్యారణ్యః॥ తాని కాని చ మంత్రాణి నో వద స్వాఖి
లేశ్వర ॥౨౩॥ ఈశ్వరః॥ మహామంత్రస్వరూపం చ
శ్రృణుధ్వం వక్ష్యతే మయా । గాయత్రీ చ మహా
విద్యా బ్రహ్మతేజఃప్రదాయినీ ॥౨౪॥ దేవాదీనాం చ
భూతానాం కారణం గతిరుచ్యతే । మత్స్వరూపా హి
సా దేవీ తత్స్వరూపో హ్యహం కళాః ॥౨౫॥ ప్రణవో
మత్స్వరూపో హి ఏకాక్షరవిరాజితః । ఏతన్మంత్రద్వ
యం విద్యా బ్రహ్మజ్ఞానప్రదాయకం ॥౨౬॥ జ్ఞానా

నోన్నతస్య సిద్ధి స్స్యా న్నాస్మి న్నర్థే తు సంశయః ।
సర్వ మ్మాయా స్తు సంజాతాః గాయత్ర్యాఖ్యమహా
మనోః ॥౨౭॥ శివాదిపంచదేవానాం వాచకా మనవ
స్తథా । సంజాతాః ప్రణవా ద్దేవ సర్వే సర్వఫలప్ర
దాః ॥౨౮॥ శైవాదిపంచతంత్రేభ్యః సప్తకోటిసుసం
ఖ్యకాః । మనవ స్తు తదా జాతాః సర్వకామ్యఫల
ప్రదాః ॥౨౯॥ ప్రణవం తు వినా సర్వే గాయత్ర్యా
దిమనూ త్తమాః । బ్రహ్మచర్యాద్యాశ్రమస్థైః జపనీ
యా స్త్రిభి ర్యతే ॥౩౦॥ భారతీసంప్రదాయస్థై ర్భార
తై ర్యతిపాలకైః । గాయత్రీం తు వినా యోగ్యాః పం
చదశ్యాదిమంత్రకాః ॥౧౩॥ జప్యం ప్రణవమంత్రం తు
జ్ఞానమార్గప్రదాయకం । చాతుర్మాస్యే విశేషేణ కా
రయే చ్చ కరోతి యః ॥౩౨॥ యతి శ్శీఘ్రం ముక్తి
గతిం గమిష్యతి న సంశయః । తదన్యై ర్యతిభి స్సమ్యక్
జప్యః ప్రణవ మేవ హి ॥౩౩॥ అన్యమంత్రజపం విద్వా
న కర్తవ్యం కదాచన । ఆచరే ద్యది మూఢాత్మా రౌ
రవం నరకం వ్రజేత్ ॥౩౪॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం యో
గ్యం సర్వమంత్రప్రసాదకం । ఆషాఢశుద్ధపౌర్ణమాస్యా
మారంభం కార్య మేవ హి ॥౩౫॥ కార్తికశుద్ధపౌర్ణ

మ్యాం సమాప్తి స్తస్య ఘణ్యతే । ఆషాఢశుద్ధపౌర్ణ
మ్యాం విధినా క్షౌరకర్మ చ ॥౩౬॥ స్నానాదికం చ
కృత్వాథ పీఠసామీప్య మాగతః । వ్యాసపూజా తతః
కార్యా జ్ఞానమోక్షప్రదాయినీ ॥౩౭॥ బాలా పంచదశ
విద్యా షోడశీ చ పరా తథా । పాదుకా చ షడామ్నా
యాః శ్రీమత్సప్తశతీ తథా ॥౩౮॥ పంచదేవమహామం
త్రా స్తథా వేదచతుష్టయం । దశోపనిషద శ్చైవ వ్యా
ససూత్రాణి తాని చ ॥౩౯॥ ఏతేషాం చ జపారంభం
కుర్యా ద్వ్యాసదినే యతిః । నవరాత్రవ్రతం త్వేవం
కర్తవ్యం నాత్ర సంశయః ॥౪౦॥ సర్వదా పీఠసాన్నిధ్యే
శ్రీమ త్సప్తశతీం తథా । షోడశీ చ షడామ్నాయాః
నామసాహస్ర ముత్తమం ॥౪౧॥ తేషాం జపం తు
కర్తవ్యం తస్మా న్మోక్ష మవాప్నుయాత్ । ఏతేషాం
తు జపాభావే దేవీ నిర్గచ్ఛతి ధ్రువం ॥౪౨॥ దేవ్యభావే
ద్యతి శ్శీఘ్రం నరకం యాతి వై ధ్రువం । తస్మా త్సర్వ
ప్రయత్నేన తజ్జపం కార్య మేవ హి ॥౪౩॥ తజ్జపా త్పర
మేశాని తుష్టా భవతి సర్వదా । పఠే ద్వై శ్రుతివాక్యాని
యతిమాసాదకం జపన్ ॥౪౪॥ చాతుర్మాస్యవ్రతం
సమ్యక్ మాసద్వయ మతంద్రితః । కర్తవ్యం వ్రత మ
త్యంతం నాస్మి న్నర్థే తు సంశయః ॥౪౫॥ తత్ప

క్షేతు మహాదేవ్యాః పున స్సంకల్పపూర్వకం । నవరా
త్రవ్రతారంభః కార్య ఏవ న సంశయః ॥౪౬॥ చాతు
ర్మాస్యవ్రతారంభః కర్తవ్యో గృహిభి స్సదా । ప్రణ
వంతు వినా విద్యాః జప్యా స్సర్వా మనూత్తమాః॥౪౭॥
నవరాత్రవ్రతం చైవ గృహిభిః కార్య మేవ హి । తత్త
న్మంత్రజపా చ్ఛీఘ్రం చతుర్వర్గం లభంతి తే ॥౪౮॥
చాతుర్మాస్యవ్రతం త్వేవం విద్వద్భ్యో బ్రహ్మణాపురా ।
కధితోऽచ్యుతయోగీంద్ర వ్రతం చైత దనుత్తమం॥౪౯
కర్తవ్యా లోకసృష్టి శ్చ పశ్చా న్మాస్మి న్న సంశయః ।
వ్రతం కృత్వాథ యోగీంద్ర మహానియ మపూర్వ
కం ॥౫౦॥ అకారోద్భూతసృష్టిం చ హరీశాది ర్వినా
శుభాం । తద్వ్రతం మాధవయతే కురు శీఘ్రం ప్రయ
త్నతః ॥౫౧॥ తద్వ్రతస్య చ మాహాత్మ్యం శ్రుత్వా
విప్రో ద్ధితోऽభవత్ । శ్రుత్వా సరస్వతీవాక్యం మాధవో
యతిసత్తమః ॥౫౨॥ అకరో ద్వ్రత మత్యంతం మహా
నియమపూర్వకం । నభోమాసే పౌర్ణిమాయా ముద్ధితో
భూ ద్ద్విజోత్తమః॥౫౩॥ శేషమాసత్రయాంతే తు దే
వత్వం ప్రాప్నువా న్పరం । వసిష్ఠవచనా దేవ తద్దేహే
ప్రవివేశ సా ॥౫౪॥ శంగేరిభట్టవిప్రోప యతిత్వం ప్రాప్త
వాం స్తతః । మళయాళబ్రహ్మసంజ్ఞా ముతి స్సార్యసను

ప్రభః ॥౫౫॥ భారత్యా బ్రహ్మలోకం తు గమనేచ్ఛో
భవ త్తదా । ఆకాశమార్గం గచ్ఛంతం బ్రహ్మభూతం
విరాగిణం ॥౫౬॥ శృంగేరిభట్టం భారత్యా సహితం
దేవరూపిణం । స వాశురీమహామంత్రిబలా దాకృష్య
మాధవః ॥౫౭॥ స్వపీఠే స్థాపయామాస దేవ్యగ్రే హృది
చక్రకే । ఇత్యుక్త్వా చ తదా సోపి హ్యేకల్పం సుస్థిరో
భవ ॥౫౮॥ తదా దేవీ ప్రసన్నా సా వాక్య మేత
దువాచ హ । జ్యేష్టమాసే పౌర్ణమాస్యాం పఠితో ఽయం
ద్విజో త్తమః ॥౫౯॥ త్వత్ప్రభావా దుద్ధిత శ్చ బభూవ
ఋషిస త్తమః । దేవత్వం ప్రా ప్తవా న్పశ్చాత్స్థాపిత శ్చ
త్వ యాధునా ॥౬౦॥ పీఠస్య తే చ సంరక్షాం ఛాత్ర
వర్గస్య సర్వదా । సర్వావస్థాసు యోగీంద్రః కరో త్యేవ
న సంశయః ॥౬౧॥ పరమంత్రప్రయోగాదిభయం నా స్తి
హి నా సిహి । జ్యేష్టమాసే తు పౌర్ణమ్యాం తస్యా
రాధన ముత్తమం ॥౬౨॥ య తే త్వయా ప్రక ర్తవ్యం
త్వచ్ఛిష్యై ర్నాత్ర సంశయః । శివదేవాలయానాం చ
షష్ట్యు త్తరశతత్రయం ॥౬౩॥ వేదాగమో క్తమార్గేణ
స్థాపకస్య గురో స్తదా । భారతీసాంప్రదాయజ్ఞ శంక
రస్య యతే స్తథా ॥౬౪॥ తరాధనం చైత్రమాసే
పౌర్ణమ్యాం కార్య మేవ హి । తన్నామోచ్చారణా

దేవ సర్వత్ర జయ మావహేత్ ॥౬౫॥ శ్రీమత్పరమ
హంసాదిశతవాక్యాని వాచయేత్ । పీఠస్య సన్నిధా
వేవ దేవీసంతుష్టహేతవే ॥౬౬॥ పీఠాభావస్థలే యో
గిన్ వాచయే దాత్మసన్నిధౌ । వాక్యాని దోష మా
యాంతి యతయో నాత్ర సంశయః ॥౬౭॥ మాధవః॥
కథం హి పీఠనిర్మాణం కర్తవ్యం చ మయా రమే । కో
వా శృంగేరిభట్టార్యో రేణుకా వా వదస్వ మె ॥౬౮॥
తయో శ్చ పూజనం దేవి కిమర్థం కార్య మేవ హి।
లక్ష్మీః॥ యతే మాధవ తద్వార్తాం వక్ష్యేహం శృణు
సాదరః ॥౬౯॥ శ్రీరామదాసగృహిణీ భారతీశాపతః
పురా । శృంగేరిభట్టసర్వజ్ఞో బ్రహ్మరక్షస్త్వ మాప
నః ॥౭౦॥ తచ్ఛాపమోక్షణం నూనం త్వదధీన మభూ
ద్యతే। దండకారణ్యమధ్యస్థే ఘటారణ్యావటె ద్విజః॥౭౧॥
స్థిత స్సద్గురువాక్యం చ సంస్మరన్ సర్వదా యతే
త్రయీభాష్యంచ కృత్వాథ వ్యాసదర్శనలాలసః॥౭౨॥
కాశీం గమిష్య న్మార్గస్య మధ్యే తం దర్శయిష్యసి॥
శాపస్య మోక్షణం కృత్వా భారతీభాజనం ద్విజః ॥౭౩॥
పీఠే చతుర్థసోపానె స్థాపయస్వ యతీశ్వర । కురు
జాంగలభూమిస్థపురగ్రామాం స్త్వ తేజసా॥౭౪॥ దహం
తీం రేణుకాం దృష్ట్వా శంకరో యతిశేఖరః। ప్రశాం

తిం గమయామాస స్వసామర్థ్యా ద్యతీశ్వరః ॥౭౫॥ యతినా మాధవే నైవ తవపూజా భవిష్యతి। ఉవాచ శంకరః పూర్వం తస్మా త్త్వం పూజ యాద్య వై ॥౭౬॥ పీఠే చ దేవతాన్యాసో వక్ష్యతే శృణు మాధవ। మూలాధారస్వరూపే చ సోపానే ప్రథమా యతే ॥౭౭॥ స్థాపయస్వ సరస్వత్యా యంత్రం ద్వావే భసంయుతం। దక్షిణె మా ముత్తరె తు శక్తిం సం స్థాప్య మధ్యమె ॥౭౮॥ స్వాధిష్ఠానస్వరూపె చ సోపానె తు ద్వితీయకె। నారాయణముఖా న్యోగ్యాన్ గురూ న్స్థాపయ శాస్త్రతః ॥౭౯॥ నారాయణం పద్మభువం వసిష్ఠం శక్తి మెవ చ। పరాశరం చ వ్యాసం చ శుకం గౌడపదం తథా ॥౮౦॥ తథా గోవిందయోగీంద్రం శంక రాచార్య మెవ చ। తథా వై పద్మపాదం చ హస్తా మలక మెవ చ ॥౮౧॥ తథైవ తోటకాచార్యం వార్తి కాచార్య మెవ చ। దత్తాత్రేయం చ దూర్వాసం స్వ గురుంచ యథాక్రమం ॥౮౨॥ మణిపూరస్వరూపే చ సోపానె చ తృతీయకె। షడ్విధా గ్గణనాథాం శ్చ స్థాపయస్వ యతీశ్వర ॥౮౩॥ లక్ష్మీం గణపతిం చైవ శ్రీసిద్ధిగణనాయకం। కుమారగణనాథంచ నవనీతవినా యకం ॥౮౪॥ శ్రీదుండిగణనాథం చ హరిద్రాగణనా

యకం । క్రమేణ స్థాపయస్వాద్య భారతీసంప్రదా
యక ॥౨౫॥ అన్యా న్గణపతీన్ సర్వాన్ స్థాపయస్వ
యతీశ్వర । అనాహతస్వరూపే తు సోపానే తు చతు
ర్థకే ॥౨౬॥ మత్స్యాదిభేదా న్విష్ణో శ్చ స్థాపయస్వ
యతీశ్వర । విశుద్ధచక్రే రూపే చ సోపానే పంచమే
తథా ॥౨౭॥ ఆదిత్యా న్ద్వాదశాన్ సమ్యక్ స్థాపయస్వ
యతీశ్వర । ఆజ్ఞేయచక్రరూపే చ షష్ఠసోపానమం
డలే ॥౨౮॥ అంబికా మష్టధా భిన్నాం స్థాపయస్వ
యతీశ్వర । సహస్రారస్వరూపే చ సప్తసోపానమం
డలే ॥౨౯॥ సరస్వతీం మహేశం చ రేణుకాం స్థాప
యాద్య వై । ఏవం హి పీఠనిర్మాణం కర్తవ్యం యతి
శేఖర ॥౩౦॥ దేవతానాం చ కర్తవ్యా పూజా మంత్ర
విధానతః । ప్రధానభూతాం దేవీం చ భారతీం సర్వకా
మదాం ॥౩౧॥ శుభాగమోక్తమార్గేణ పూజయస్వ
నిరంతరం । శ్రీమత్సప్తశతీమంత్రపారాయణ మను
త్తమం ॥౩౨॥ మహావిద్యాజపం చైవ షడామ్నాయ
జపం తథా । లలితానామసాహస్రజపం యతివరో
త్తమ ॥౩౩॥ ఏతాని నిత్యం దేవ్యగ్రే కర్తవ్యాని చ
మాంత్రికైః । ఏతేషాం జపమాత్రేణ ప్రత్యక్షా సా
భవిష్యతి ॥౩౪॥ అంతర్హితా సా భవితా తజ్జపాభావ

తో యతే। తస్మా త్కారయితవ్యాని త్వయా తాని న సంశయః ॥౯౫॥ మదుక్తమార్గా న్నిత్యం చేత్ కరోషి యతిశేఖర। మోక్ష మాప్నోతి శీఘ్రం హి నాస్మి న్నర్థే తు సంశయః ॥౯౬॥ మదాజ్ఞయా యతిశ్రేష్ఠ రాజ్యం కురు న సంశయః। అవాం భవేతాం ప్రత్యక్షే పునః పీఠే వినిర్మితే ॥౯౭॥ ఇత్యేవ ముక్త్వా లక్ష్మీశ్చ వాణీ చాంతర్హితే తథా। అంగీచకార రాజ్యం చ మాధవో౽థ యతీశ్వరః ॥౯౮॥ న్యస్తవాన్ బుక్కగోపాలం రాజ్యపాలనకర్మణి। తత్తత్కర్మను విప్రాదీ న్నియుజ్య పురుషాన్ వరాన్ ॥౯౯॥ భారతీం పూజయ న్నిత్యం స్వయం తూష్ణీ మతిష్ఠత్ ॥ ఇతి శ్రీరేణుకాతంత్రే మాధవశిష్యమళయాళయోగీంద్రవిరచితే మాధవలక్ష్మీసంవాదో నామ త్రయస్త్రింశో ధ్యాయః ॥

శంకరవిజయవిలాసే

శ్రీమఠం తత్ర నిర్మాయ విద్యాపీఠ మచీక్లృపత్। చతుష్షేక్వకం వావదూకం సురేశాచార్య మగ్రిమం ॥ ౧॥ బ్రహ్మవిద్యావరిష్ఠం తం తత్పీఠే వినివేశ్య

సః। ఆజిజ్ఞిప త్సురేశార్య మిత్థం దేశికపుంగవః ॥౩౩॥ య స్త్వద్వైతమతే స్థిత్వా భారతీపీఠనిందకః। స యాతి నరకం ఘోరం యావ దాభూతసంప్లవం ॥౩౪॥ ఆసేతు హిమవచ్ఛైలం సదాచారాన్ విచారయ। యత్ర స్ఖలతి యః కో వా విప్ర స్తం శిక్ష యాధికం ॥౩౫॥ సంప్రదాయాన్ దశై వైతాన్ శిష్యే ష్వారచయ స్వతః। తీర్థాశ్రమవనారణ్యగిరిపర్వతసాగరాః ॥౩౬॥ సరస్వతీ భారతీ చ పురీత్యేతే దశైవ హి। శివా త్త్రిమాత్స మాయాతం చంద్రమౌళీశ్వరం పరం ॥౩౭॥ రత్నగర్భం గణపతిం పూజయేతి దదౌ ముదా। కారయామాస తేనైవ స్వీయభాష్యార్థవార్తికం ॥౩౮॥ సవిధ నివస న్నేవ శంభో నవపంచ చ। వాగ్దేవ్యాః పూజనం కుర్వ న్న్యవస త్తత్ర తన్మఠే ॥౩౯॥ మలహానికరం దేవం ప్రత్యహం పూజయ న్సుధీః। తుంగభద్రాతరంగాంభ సమాలోకనకౌతుకీ ॥౪౦॥ శంకరాచార్యవ ర్యోఽసౌ పద్మపాదాదిభి ర్వృతః। మహోత్సవా న్గిరాం దేవ్యాః కారయామాస భూరిశః ॥౪౧॥ భూసురా నపి శాస్త్రజ్ఞాన్ సహ తేనైవ సంగతాన్। వాగ్దేవీపూజనాయాసే నివేశ్య బహుశః పయాన్ ॥౪౨॥ సురేశ్వరార్య శిశూత్రిషాం కర్తు మత్యంతపండితాన్। సురేశ్వరార్యభగ

వాన్ ప్రకాశయతు సర్వతః ॥४३॥ శుద్ధాద్వైతం పరం నిత్యం నిగృహ్య న్యసన్తాంతరం। యావత్సన్యాసినాం ధర్మాన్ విచారయ విచక్షణ ॥४४॥ ఇతి దత్వా వరం తస్మై సురేశాయ చ దేశికః। పూర్వస్యాం భైరవం దేవ ముత్తరస్యాం చ కాళికాం ॥४५॥ దక్షిణస్యాం మహాదుర్గాం ప్రతీచ్యాం దిశి మారుతిం। దేవ్యాశ్చ పరితోత్యుగ్రాం దుష్టనిగ్రహహేతవె ॥४६॥ నిధాస్య తోటకాద్యైశ్చ సైనిర్గంతు ముపచక్రమె। తదాత్వే వీరశైవేన తద్దేశపరిపాలినా ॥४७॥ భూయోపి వందితో భక్త్యా శంకరాచార్యదేశికః। ఉత్కోచాన్ బహుశో దత్వా సైన్యస్య సముహ్యజ్జనః ॥४८॥ కృతాంజలిపుట స్థావె కాగ్రకృతమానసః। త మూచె శంకరాచార్యో వీరశైవ మహీపతిం ॥४९॥ త్వం రాజా సర్వధర్మాణాం పరిపాలయితా భువి। వాగ్దేవతాం శ్రీమఠేంద్రం సురే శాచార్యమన్వహం ॥५०॥ విచారయ సుఖీనిత్యం సహ పుత్రైసుహృజ్జనైః ఇత్యాశిషో వితీర్యాస్మై వీరశైవ మహీభుజె ॥५१॥ ఇతిశంకరవిజయవిలాసే చతుర్వింశో ధ్యాయోవర్ణితం ॥

రేణుకాతంత్రం సమాప్తమ్.

10122